

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens I. & II. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas Missalis
- Cum Præfatione seu Præmonitione necessaria Bibliopolæ ad Lectorem

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Missis Votivis Sanctæ Mariæ, & aliis. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40113

tali Festo non debet legi Evangelium Ferie, quæ non habet proprium, sed Evangelium Vigiliæ; quamvis hoc Evangelium lectum non fuerit in Officio, in quo ideò lectum non fuit, quia neque ad Laudes facta est Commemoratio Vigiliæ: è contrà verò, sicut in Missa fieri debet post Feriam talis Commemoratio, ita in fine convenienter legitur ejusdem Vigiliæ Evangelium.

VII. Pro Coronide Observationum, & Additionum spectantium ad hunc Titulum de Ferie, & Vigiliæ, lubet colligere Decreta, quæ à S. R. C. emanarunt, pertinentia ad Vigilias Festorum in communi, & in particulari.

Vigilia S. Mathiæ Apostoli occurrens in Ferie 3. post Dominicam Quinquagesimæ non potest anticipari cum jejuniis: ita S. R. C. in Decreto dato in nostro Indice sub num. 508.

Quadragesimæ, Adventus, & Vigiliarum temporibus, necnon in diebus Rogationum, occurrente aliquo Festo Duplici, vel Semiduplici, non licet post Primam celebrare Missam prædictarum Feriarum, sed servanda sunt Rubricæ: ita eadem S. R. C. in Decreto dato à nobis sub n. 548.

Occurrente Vigilia S. Johannis Baptistæ in Festo Corporis Christi, licet jejuniis anticipetur die 22. Junii; tamen in Missa, & Officio nihil fit de eadem Vigilia: ita S. R. C. in Decreto sub n. 602.

Vide etiam aliud Decretum sub n. 281.

In Vigilia Epiphaniæ Missæ Votive, & Defunctorum celebrari non possunt: ita in Decreto dato sub n. 635.

Vide etiam Decretum sub n. 514. Et aliud sub n. 607.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. IV. De Missis Votivis S. Mariæ & aliis.

I. Rubr. n. 2. pag. 6. *In Adventu autem, &c.* In Sabbatis Adventus non impeditis Officio, aut Festo novem Lctionum, quamvis non recitetur Officium de Sancta Maria in Sabbato, sed dicatur Officium de illa Ferie; Missa tamen Principalis dicitur de Beatissima V. M. (nempe Votiva illa, quæ est in Missali de Sancta Maria ab Adventu, usque ad Nativitatem Domini, quæ incipit: *Rorate*) unde etiam in hoc casu Missa discordat ab Officio, diciturque talis Missa in paramentis albis, cum Commemoratione Ferie de Adventu, &c. nisi tamen fuerint quatuor Tempora, vel Vigilia v. g. S. Andreæ, vel S. Thomæ Apostoli, & multo magis Vigilia Nativitatis Domini: his enim in ejusmodi Sabbato incidentibus, dicitur Missa Principalis non de S. Maria, sed de Sabbato quatuor Temporum, vel de Vigilia occurrente.

Porro in Missa hujusmodi S. Mariæ in Sabbato tempore Adventus, dicitur *Gloria* sicut *Credo*, Oratio secunda de Ferie Adventus, tertia de Sancto Spiritu; aut de Festo Simplici, si tale occurrat, Præfatio consueta de S. Maria, nempe *Et te in Veneratione, &c.* In fine *Ite, &c.* & Evangelium S. Johannis. Quamvis autem in hujusmodi Sabbatis, in quibus Officium, & Missa discordant, color paramentorum Sacerdotalium debeat esse conformis Missæ Votive de S. Maria, nempe albus; color tamen Altaris, nempe interpendii correspondet Officio, saltem dum recitantur Horæ Canonice, atque adeo debet esse violaceus: sed dum cantatur Missa, inharendo nostro Gavanto *Ti. 18. prima pars* in fine, & praxi omnium Basilicarum Urbis, color debet esse albus. Ex prædictis colligitur etiam, quinam color adhiberi

beri debeat in Missis Vigiliarum, quae dicuntur in diebus infra aliquam Octavam occurrentibus, de quibus supra fuit sermo.

II. Gavant, pag. 6. col. 2. lit. n. *Non excludit tamen Privatas Missas, &c.* Ex quo Rubrica n. 2. hujus tit. praescribat in praedicto casu, quod Missa Principalis, seu Conventualis dicenda sit de Sancta Maria, videtur non excludere Missas Privatas de Feria, ut etiam docet Gavantus *hic*; quae si dicantur, resumitur debet Missa Dominicae praecedentis sine *Gloria*, & *Credo*, ac sine *Alleluja*, & versu sequenti post Graduale; & in ea secunda Oratio erit: *Deus, qui de B. M. V. tertia Ecclesiae, vel pro Papa, nisi facienda sit Commemoratio Simplicis: tunc enim secunda est de Simplici, tertia Deus, qui de B. M. V. Praefatio communis, in fine Benedicamus, &c. & Evangelium S. Johannis.* Halden in Ephemerologio Ecclesiastico *part. 1. tit. 64.*

III. Gavant, pag. 7. col. 1. ead. lit. n. *Cum non respondeat Officio de Adventu, &c.* Ex

quo praedicta Missa de S. Maria in Sabbatis Adventus non correspondeat Officio; in hoc sensu Votiva dici potest, ut notat Gavantus hoc loco. Verum, quia talis Missa non est ad libitum, sed praecipua à Rubrica sup. cit. & quia debet cantari post Sextam, ut docet idem Gavantus *hic & tit. 15. num. 1.* non potest absolute, & strictè dici Votiva: Votivae enim cantantur post Nonam, ut infra videbimus.

IV. Rubr. n. 3. pag. 7. & Gavant. *ibid.* col. 2. lit. o. *Non est Duplex, &c.* Agunt hoc loco Rubrica, & Gavantus de Missis Votivis, de quibus vide ea, quae à nobis tradita sunt supra in nostris Praenotionibus Liturgicis n. LVI. sed de hujusmodi Missis Votivis, nos ut ibi innuimus, inhaerentes Gavanti vestigiis, nonnulla hic trademus: & quia multa sunt, quae pro earum praxi, & Ritu colliguntur ex Auctoribus; ideo operae pretium ducimus, clara, & distincta methodo procedere in hac materia. Sit igitur

§. I.

De Missarum Votivarum multiplici genere.

V. Missae Votivae sunt triplicis generis, Primi generis sunt illae, quae dicuntur de aliquo Sancto, vel de aliqua Sollemnitate, de qua juxta Rubricas Missalis per Anni circulum celebratur dies Festus. Quaequam autem Missae dicendae sint de praedictis Sanctis, & Sollemnitatibus, & quo Ritu sint celebrandae, dicemus infra suo loco.

Secundi generis Missae Votivae (sequendo ordinem à Castaldo descriptum *lib. 2. sed. 6. cap. 4.*) sunt illae, quae habentur in Missali Romano post Commune Sanctorum, & Dedicacionis Ecclesiae. Hujusmodi autem Missae singulis diebus per hebdomadam assignatae, octo recensentur, videlicet: Feria secunda de SS. Trinitate, Feria tertia de Angelis, Feria quarta de Apostolis, Feria quin-

ta de Spiritu Sancto, vel SS. Sacramento, Feria sexta de S. Cruce, vel de Passione, Sabbato de B. M. V.

VI. Hujusmodi autem Missae octo secundi generis possunt dici loco Missae Conventualis in diebus ferialibus, juxta dispositionem superioris Rubricae, quae habetur n. 3. Caterum in aliis diebus, & loquendo de aliis Missis Votivis, non potest Missa Votiva suffragari pro Conventuali: & hoc clarè constat ex Decretis à S. R. C. emissis, quae dantur in nostro Indice *sub n. 198. & sub n. 203.*

Adnotandum tamen est, quòd in Feria secunda pro Missa Conventuali, potest etiam dici Missa Defunctorum loco Missae Votivae SS. Trinitatis; ut habetur in Rubrica Missalis praefixa his octo Missis Votivis,

Tertii generis Missæ Votivæ, quæ olim erant tredecim, modò quatuordecim enumerantur, quæ habentur in fine Missalis Romani, videlicet: Prima pro eligendo summo Pontifice; Sede vacante; Secunda in die Creationis, & Coronationis Papæ, ejusdemque Anniversario; Tertia in Anniversario Consecrationis Episcopi; Quarta ad tollendum schisma; Quinta pro quacumque necessitate; Sexta pro remissione peccatorum; Septima ad postulandam gratiam benè moriendi; Octava contra Paganos; Nona tempore belli; Decima pro pace; Undecima

pro vitanda mortalitate, vel tempore pestilentie; Duodecima pro Infirmis; Decimatercia pro Peregrinantibus, vel iter agentibus; Decimaquarta pro Sponso, & Sponsa.

VII. Nuperrimè huic tertio Missarum generi addita fuit illa, quæ septimo loco posita est, nempe, ad postulandam gratiam benè moriendi, pro qua extat Decretum à R. C. editum die 20. Martii 1706. & datum est in nostro Indice sub num. 599. quæ eadem Missa composita fuit à Ven. Card. Tomasio, demandante Summo Pontifice Clemente XI. san. mem.

§. II.

De diebus, in quibus possunt, vel non possunt, celebrari Missæ Votivæ.

VIII. Missarum Votivarum tertii generis, prima, secunda, tertia, & decimaquarta, dicuntur Votivæ, quia non sunt de die; non tamen dici possunt quocumque tempore: sed prima, sede vacante tantum: secunda, & tertia in Anniversaria die Creationis Papæ, vel Episcopi tantum; decimaquarta in Benedictione Nuptiarum. Prima quæ est de Electione, & secunda, quæ est pro Coronatione, & Creatione Summi Pontificis, celebrari possunt etiam in Dominicis, & aliis Festivis diebus, ut tradit Castaldus *loc. cit.* & Gavantus *part. 4. tit. 17. num. 18.* Verùm quoad primam, nempe, quæ dicitur pro eligendo Summo Pontifice, Gerlacus Vinitor, qui *part. 1. tit. 4. in adnot. §. 1. & 12.* convenit cum Castaldo §. 13. loquitur cum aliqua exceptione, asserendo cum Gavanto, quod Missa pro eligendo Summo Pontifice, prima vice tantum dici potest etiam in Dominica, seu Festo Duplici.

Secunda pariter ex dictis Missis tertii generis, quæ est pro Coronatione, & Creatione Summi Pontificis, etiam in Dominicis, & aliis Festivitatibus dici potest, ut tradit Castaldus *cit. loc. n. 5.* occurrentibus nempe

in die Anniversaria Creationis & Coronationis Papæ; quam sententiam tenet pariter Turrinus *part. 2. sect. 1. cap. 2.* citans pro Gavantum *part. 4. tit. 17. num. 18.* qui tamen subobscure loquitur, confundens veluti hanc Missam cum illa de eligendo Pontifice, quæ solum prima vice juxta ipsam potest celebrari in Dominica, seu aliis diebus Festivis. In Anniversario autem Episcopalis Consecrationis, quamvis Castaldo idem sentiat, nempe de tertia Missa præter tertii generis; nihilominus Turrinus *loc. cit.* contra Castaldum asseverat, inhaerens Gavanto *loc. cit.* non posse celebrari dictam Missam tertiis diebus Dominicis & Festivis, sed prædictis diebus dicendam esse Missam de Dominica, vel die Festivo, cum Commemoratione pro Episcopo, prout clarè disponit Ceremoniale Episcoporum *lib. 2. cap. 35.* & Concilium Provinciale Mediolanense *IV. de his quæ pertinent ad Sacrificium &c.* De quo videri etiam potest Decretum S. R. C. die 4. Aprilis 1705. & datum in nostro Indice sub num. 593.

IX. Utrum autem unica tantum Missa Sollemnis, vel etiam Privatæ Missæ dici debeant his diebus Coronationis, & Creatio-

nis Papae, & Consecrationis Episcopi, est dubium à praefato Turrino discendum; in cuius decisione resolvit, quod etiam Missae Privatae in Consecrationis Episcopi Anniversario dici debent: hac ratione motus, quia in Rubrica Missalis sic habetur: *in die &c. dicitur Missa*: ergo cum Rubrica non limitet, nec nos limitare debemus. Secundo quia in Missali habemus, quod in eadem Missa dicitur *Credo*; loquendo autem de Missa sollemni hoc videtur superfluum: ergo de Privatis intelligendum est, dicit Turrinus: nec approbat, quod docet Castaldus *lib. 1. sect. 10. num. 41.* nempe Sacerdotes tantum Cathedralis, non vero alios Dioecesis teneri ad praedictam Missam Anniversariam celebrandam; Concilium quippe Mediolanense IV. quod in margine citat pro se, hoc non exprimit; imò *cap. de his qua pertinent ad Sacrificium Missae*, contrarium sentit; ubi dicit, in Calendario notandam hanc diem, ut à Sacerdotibus, & reliquo Clero (& indefinite loquitur) Sacrificiis recolatur.

Procedit ulterius Turrinus, asserendo, quod in Anniversario Creationis, & Coronationis Papae, etiam Missae Privatae debeant dici de tali Creatione &c. ab omnibus Sacerdotibus, supponens quod in aliis Dioecibus celebraretur hoc modo ab omnibus Sacerdotibus Annivers. Consecrationis Episcopi; & reverà si subsisteret hac sententia, non posset rejici alia prior, cum Papa sit Episcopus universalis Ecclesiae. Verum circa hanc quaestionem, omne submovet dubium praesens Sacrosanctae Basilicae Lateranensis, & aliarum Basilicarum Urbis, in quibus in Anniversaria die, tam Creationis, quam Coronationis Summi Pontificis, cantatur post Nonam, adeoque post Missam Conventualem, unica tantum Missa Sollemnis, quae est de Creatione, vel Coronatione &c. & allumitur illa, quae est in Cathedra Romana 18. Januarii, cum unica Oratione tan-

tum, quae est pro Papa, nempe *Deus omnium Fidelium Pastor &c.* cum Gloria, & Credo, & Praefatio de Apostolis, in colore albo. Praeter hanc Missam Sollemnem, dicendam etiam in diebus Festivis, ut supra; ab aliis Sacerdotibus, etiam earumdem Basilicarum, nulla dicitur Missa Privata, neque ulla sit Commemoratio de tali Anniversario Creationis, & Coronationis Papae: & puto, sic fieri respectivè in aliis Dioecibus in die Anniversario Consecrationis sui Episcopi; cum reverà nihil aliud praescribatur à *Ceremon. Ep. sc. loc. supra.* Pro Missa Anniversaria Consecrationis Episcopi, vide etiam, quae traduntur à Gavanto *part. 4. tit. 17. n. 20.* & ea quae ibidem sub *num. 4.* adnotantur à nobis.

X. Decima verò quarta Missarum Votivarum tertii generis, quae est pro Sponso, & Sponsa, his praesentibus, potest celebrari qualibet die, exceptis diebus Dominicis, & aliis Festivis de praescripto; ut colligit Gavanto *loc. cit. num. 22.* ex Rubr. tali Missae in Missali praefixa: imò Halden *part. 3. tit. 7. pag. mibi 254.* addit, exceptis etiam diebus Duplicibus; nam, si Benedictio Nuptiarum facienda sit die Dominico, vel Festo Duplici; tunc juxta Missale, & Rituale Romanum *tit. de Matrimonio*, dicitur Missa de Dominica, vel Festo, cum Gloria in excelsis, & Credo, si illa Missa id requirat, cum Commemoratione tamen Missae, pro Sponso & Sponsa, ac reliquis, quae pro eorum Communionem, & complemento Benedictiois, in eadem Missa habentur in Missali; quod inter alia monet, in fine Missae Dominicalis, aut Festivae dicendum tunc esse pro more Evangelium S. Johannis: color, qui ad Missam tunc adhibetur, Dominicae, vel Festo illi Duplici, aut diei privilegiato convenire debet. Quae autem porro sint observanda in praxi, circa Benedictioem Sponsorum, vide apud Gavanto *part. 4. tit. 17. à num. 23.* usque ad 26, inclusive.

XI. Decem verò Missæ, quæ remanent dicti tertii generis, & aliæ Missæ Votivæ primi, & secundi generis, dici possunt quacunque die, Dominica non occurrente, aut Duplici, vel Officio; quod Duplex excludat, v. g. occurrente Officio Vigilæ Nativitatis Domini, Feriæ IV. Cinerum, Vigilæ Pentecostes &c. Magis tamen convenire videntur Missæ Votivæ his diebus infra hebdomadam per Annum, habentibus Officium feriale, dummodò non sit resumenda Missa Dominica impedita: & ob paritatem rationis, ait Turrinus *part. 2. sect. 1. cap. 2.* etiam dummodò non sit anticipanda aliqua Dominica, cujus Sedes ab aliquo Festo, vel Dominica majori occupetur, putà secunda post Epiphaniam, cujus Officium fiat in Sabato, quando Septuagesima vindicat sibi diem proximum sequentem. Verùm cum Gavanto *titulo IV. lit. o. §. Dubitatum est*, advertimus, absolute loquendo, etiam prædictis diebus, in quibus resumitur Missa Dominica, posse dici Missam Votivam. Solùm igitur in illis Feriis, in quibus resumitur Missa Dominica, non potest cantari Missa Votiva, ex illis octo, quæ sunt secundi generis, correspondens tali Feriæ, quæ suffragetur pro Missa Conventuali: quia in dicto casu Missa Conventualis debet esse de illa Dominica, quæ fuit impedita.

XII. Ex his omnibus, & ex Rubrica Missalis præfixa Missis octo, quas nos secundi generis appellamus, liquet, quòd quamvis illæ Missæ assignentur, prima de Trinitate pro Feriâ 2. secundâ de Angelis pro Feriâ 3. &c. nihilominus pro Sacerdotis devotione, quacunque die dici possunt per hebdomadam, dummodò Festum Duplex non occurrat &c. Verùm si cantentur in diebus à Rubrica assignatis, possunt suffragari pro Missa Conventuali, ut patet ex superiori Rubrica, & ex Decretis Sac. Congreg. à nobis suprâ allegatis.

Quamvis Missæ Votivæ Privatæ dici non possint currente Officio Duplici, vel Domini-

ca &c. pro re tamen gravi, vel publica Ecclesiæ causa, Missa Sollemnis quacunque die, etiam Dominica, ac Duplici, cantari poterit, non tamen in majoribus Sollemnitatibus. Quanam autem sit res gravis pro licita Votivæ Missæ decantatione, exprimitur in Decreto S. R. C. sub die 19. Maji 1607, quod datur in nostro Indice sub n. 58. & explicabimus §. XI. in quo agemus de Missa Votiva Sollemni.

Ratio autem, ob quam Ecclesia inducatur ad tolerandas Missas Votivas Privatas, aliis infra hebdomadam per Annum habentibus Officium feriale, potius quàm in ferialibus diebus Adventus, Quadragesimæ, Vigilæ, vel in Festo Semiduplici, vel Simpliciter, est, ut tradit Turrinus *suprà cap. 2.* immò, quia in ferialibus diebus extra Adventum, Quadragesimam &c. non assignatur Missa peculiaris, sed de præcedenti Dominica: ac proinde dicendo Missam Votivam, nulla Missa in libro Missali posita sic omittitur; omitteretur autem, si facile concederentur Votivæ in Feriis, quibus dicenda est Missa Dominica impedita, vel Ferialis Adventus, Quadragesimæ, aut Vigilæ, vel Festis ex suprâdictis, quæ omisso non faceretur. Hæc Turrinus. Sed in eo, quod spectat ad Feriâs Adventus, omnino fallitur: nam illæ non habent Missam propriam, sed in iis resumitur Missa Dominica præcedentis, sicut in aliis Feriis per Annum. Secunda Turrini ratio est, quia diebus ferialibus non impeditis per Annum, Missa Votiva ab Officio diei minus discordat, quàm eadem Votiva ab Officio feriali Quadragesimæ, Semiduplicium &c. quæ Officii discordantia maxime ab Ecclesia cavetur. Quapropter, etiam si in prædictis Feriis Quadragesimæ, & aliis diebus, in quibus Semiduplex Officium recitatur, absolute loquendo, Missæ Votivæ celebrari possint; tamen hæc dici non debent, nisi interveniente aliqua rationabili causa: unde qui, ut citò se expediant, vel simili-

aliqua levi occasione permoti, Missam currentem in Votivam permutarent, contra Rubricam dispositionem profectò operarentur.

De Missa autem Votiva alicujus Sancti eo die, quo ille obiit, vel quia Titulus est Altaris, seu Cappellæ; quomodo, & quando possit celebrari, dicemus infra in §. 7. de Ingressu ad Missam Votivam, & diximus supra tit. 1. n. 2. nostrarum Observationum.

XIII. Superest nunc, ut hoc loco colligamus Sac. Rit. Congreg. Decreta, declarantia, quibus diebus Missæ Votivæ Privatæ, vel Sollemnes non possunt, vel possunt celebrari.

Missæ Votivæ acceptatæ pro diebus Duplicibus, vel aliis privilegiatis, auctoritate Apostolica permittitur, ut possint transferri in alios dies non impeditos. S. R. C. 19. Maji 1614. Et datur in nostro Indice n. 143.

Missarum ob multitudinem jam acceptarum, & pro quibus satisfaciendis non sufficiunt dies non impediti; ex speciali gratia Sanctissimi conceditur, ut sufficiat applicare valorem Missæ currentis, & ordinariæ pro Viis, & Defunctis, qui postulaverunt Missas Votivas. S. R. C. 19. Maji 1614. Et datur in nostro Indice sub n. 144.

XIV. In diebus, in quibus non potest fieri de Festo Duplici, prohibentur Missæ Votivæ &c. Ita declaravit S. R. C. die 28. Augusti 1627. Et datur in nostro Indice sub n. 217.

Conceditur tamen privilegium Monachis Congr. Vallis Oletanæ canendi singulis diebus Missam Votivam de B. V. S. R. C. 19. Novembris 1633. Et datur in nostro Indice sub n. 273.

Missæ Votivæ, quas ex obligatione Capitulum tenetur per hebdomadas celebrare certis diebus præscriptis, in quibus multoties occurrit Festum de præcepto, debent transferri in alteram diem non impeditam de præcepto. S. R. C. 9. Decembris 1634. Et datur in nostro Indice sub n. 277.

Missæ Votivæ non possunt dici ullo modo
Gavant. Rubr. Miss.

in Dominica Palmarum, S. R. C. 14. Aprilis 1646. Et datur in nostro Indice sub n. 289.

Missæ Votiva de B. V. in Vigilia Pentecostes non potest dici. S. R. C. 19. Augusti 1651. Et datur in nostro Indice sub n. 306.

Missæ Votiva de B. M. V. cum Gloria, & Credo potest celebrari ob publicam causam, & ratione concursus. S. R. C. 8. Junii 1658. Et datur in nostro Indice sub n. 328.

Missæ Votiva Sollemnis de B. M. V. potest celebrari in die Dominico ratione concursus Populi. S. R. C. 20. Novembris 1662. Et datur in nostro Indice sub n. 397.

Missæ Votiva Cantata de B. M. V. cum Gloria, & Credo potest celebrari in die Dominico causa voti, seu alia causa. S. R. C. 16. Junii 1663. Et datur in nostro Indice sub n. 401.

Missæ Immaculatæ Conceptionis qualibet die Sabbati non conceditur. S. R. C. 20. Julii 1669. Et datur in nostro Indice sub n. 437.

Non possunt celebrari Missæ Votivæ infra Oct. Corporis Christi, S. R. C. 21. Julii 1670. Et datur in nostro Indice sub n. 442. Et aliud 15. Septembris 1714. Et datur in nostro Indice sub n. 627.

Missæ Festivitatæ Conceptionis, non potest celebrari in Sabbato, ut Votiva. S. R. C. 30. Decembris 1679. Et datur in nostro Indice sub n. 453.

Religiosi, aut Religiosæ professio sub gravi numerari non potest, ita ut cani possit Missæ Votiva Sollemnis: & licet sit consuetudo cantandi in tali casu Missam de Spiritu Sancto in Dominicis, vel Duplicibus; esse tamen abusum declaravit S. R. C. 24. Julii 1683. Et datur in nostro Indice sub n. 462.

Missæ Votivæ de Venerabili, vel de B. M. V. in cantu fundatæ, non possunt dici in Duplicibus, aliisque diebus Duplicia excludentibus; sed cantari debent Missæ de Festo currenti cum applicatione Sacrificii; sicque satisfieri, & Benefactorum mentem impleri, non obstante quacumque consuetudine in contrarium, quam abusum esse declaravit

M

S. R. C.

S. R. C. 24. Julii 1683. Et datur in nostro Indice sub n. 463.

Missæ Votivæ prohibentur infra Octavam Nativitatis Domini. S. R. C. 25. Septembris 1706. Et datur in nostro Indice sub n. 603.

Et iterum die 15. Septembris 1714. Et datur in nostro Indice sub n. 628.

In Vigilia Epiphaniæ Missæ Votivæ celebrari non possunt. S. R. C. 10. Decembris 1718. Et datur in nostro Indice sub n. 635.

Præterea occasione expositionis Sanctissimi Sacramenti, pro Oratione continua quadraginta Horarum Clemens XI. in Constitutione 9. quæ habetur in ejus particulari Bullario *part. 2.* & quæ incipit Italicè: *Esfendo statefate*, & c. §. 10. præscribit - Quòd ad Altare, ubi exponitur SS. Sacramentum, non celebretur alia Missa, quàm Sollemnis pro expositione, & repositione: & ultra Conventualem (in Ecclesiis, in quibus adest obligatio eam cantandi) celebretur post Nonam Missa SS. Sacramenti Votiva pro re gravi; exceptis tamen omnibus illis Dominicis, quæ

sunt primæ vel secundæ Classis, & omnibus diebus, quibus ratione Calendarii, tam universalis, quàm particularis illius Ecclesiæ, in qua fit expositio, fiat Officium itidem primæ, vel secundæ Classis; ac excepta etiam Feria 4. Cinerum, & Feriis 2. 3. & 4. majoris hebdomadæ; item omnibus diebus infra Octavas Paschatis, & Pentecostes; Vigiliis Nativitatis Domini, Pentecostes, & die Octavæ Epiphaniæ; in quibus Dominicis, aliisque diebus, & Feriis exceptis, cantetur Missa Conventualis cum Oratione SS. Sacramenti sub unica conclusione: & ita servari mandavimus omnibus Ecclesiis tam Secularium, quàm Regularium. Die verò media celebratur Missa Votiva Sollemnis de Pace; ut enunciat in dicta Constitutione, quæ datur etiam à nobis inter nostras Observationes ad tit. 14. secundæ Partis. Ex dispositione contenta in præfata instructione inferunt communiter recentiores, non posse celebrari Missam Sollemnem Votivam pro re gravi in diebus primæ, & secundæ Classis.

§. III.

De quibus Sanctis, vel Sollemnitatibus dici possint, vel non possint Missæ Votivæ.

XV. De tempore, ex. gr. de Dominica, de Adventu, de Quadagesima, &c. item de Festis mobilibus, v. g. de Paschate, Ascensione Domini, &c. Missæ Votivæ certissimum est quòd non celebrantur. Verùm de SS. Trinitate, de Spiritu Sancto, de Passionem Domini, de Sanctissimi Corporis Christi Sacramento, &c. Missæ Votivæ dici possunt: attamen non eæ, quæ in suis Festivitatibus habentur, ut videbimus infra; sed eæ, quæ in fine Missalis assignantur ut Votivæ de præfatis Mysteriis, & Sollemnitatibus: Castaldus *lib. 2. sect. 4. cap. 4. n. 2.* Gerlacus Vinitor *part. 1. tit. 4. §. 3.* Hagerer in Appendice de Missis Votivis *tit. 2. §. 1.* De supradictis Mysteriis Christi Do-

mini, Resurrectione, vel Ascensione, seu Nativitate, aut quovis alio; quamvis non habeatur Missa Votiva propria, sicut habetur de Trinitate, &c. nihilominus, si de præfatis Mysteriis exigatur Missa, cæteris *Guyetus lib. 4. cap. 21. quest. 2.* posse dici Votivam de SS. Trinitate, seu etiam, ut vult Ceremoniale Monasticum *lib. 3. c. 13. n. 6.* diei occurrentis, cum intentione venerandæ Festivitatem, seu Mysterium, cujus petitur Missa. Quæ enim incommoda Gavarrus *part. 4. tit. 17. n. 8.* sequi ait, ex mutationibus faciendis, si exigatur Missa de Assumptione, vel Nativitate B. V. v. g. in Introitu *Gaudeamus omnes in Domino*, vocis illius, *Annus Festum in Commemorationem*, & aliis similibus

ea longè plura, & incongruentiora occurrunt in Missis Mysteriorum Christi Domini, puta in omittendis *Alleluja* in Introitibus Paschæ, Ascensionis, &c. in substituendis Graduali, Tractu, aut duplici versu pro ratione Temporis, &c. Similiter si exigatur Missa Votiva de Reliquiis ejusdem Christi Domini, puta de *Fasciis*, de *Corona Spinea*, de *Lancea*, de *Clavis*, de *Sacra Sindone*, &c. item & de *Nomine Jesu*, dici potest Missa de *Cruce*, vel de *Passione*, vel diei occurrentis cum intentione venerandi prædictas Reliquias: nisi fortè de eisdem habeatur Missa propria legitimè approbata; sicuti in aliquibus Missalibus, & pro aliquibus locis reperitur *Missa de Lancea*, & *Clavis Domini*, approbata, & concessa à Bonifacio VI. & Innocentio VI. ut dicatur per Germaniam proxima Feria 6. post Octavam Paschæ non impedita Festo novem Lectionum; sic etiam reperitur particularis Missa de *Corona Spinea*, approbata pro toto Ordine Cisterciensi, & dicenda etiam in Ecclesiis Monialium ejusdem Ordinis utentium Breviario Romano, necnon in Ecclesia Canonissarum Lateranensium Viturclen. Diocesis Balneoregensis: rursus habetur quoque Missa peculiaris de *Sacra Sindone* ab Eminentissimo Cardinali Bona compacta, & concessa pro toto Serenissimo Sabaudia Dominio: & denique Missa SS. Nominis Jesu approbata, & dicenda nunc in tota Universali Ecclesia, Dominica II. post Epiphaniam.

De Sanctis verò non descriptis in Calendario, quamvis non possit celebrari Officium Divinum ad satisfaciendum propriæ obligationi, nisi adsit specialis concessio; & consequenter non possint dici Missæ propriæ eorumdem Sanctorum secundum ordinem Officii: possunt nihilominus dici Missæ Votivæ de quocunque Sancto, de cujus Canonizatione constat, vel ex Martyrologio, vel aliàs: cui sententiæ favere videtur Gavantus *part. 4. tit. 17. n. 13.* & Guyetus *lib. 4. cap. 21. quest. 2.* præsertim *Quarti part. 1. tit. 4.*

dub. 7. ubi citat pro sua sententiâ nonnullos Theologos, præsertim verò Bellarminum *tom. 1. Controv. lib. 1. cap. 7.* Ratio autem præter alias, quas adducit in comprobationem hujus communis sententiæ, est: quia juxta Rubricas possunt dici Missæ Votivæ de Sanctis, absque ulla exceptione. Hanc questionem tractat etiam noster Pasqualigus *tom. 1. de Sacrif. Missæ quest. 270.* Diximus posse dici Missam de quocunque Sancto, de cujus Canonizatione constat, &c. ex quo infertur, hoc nomine non venire Sanctos toleratos tantum, hoc est illos, de quorum Canonizatione, nec ex Martyrologio, nec aliàs constat; sed solummodo, vel ob miracula patrata, vel aliunde ab hominibus, sciente, & non contradicente Ecclesia, Sancti appellantur, & coluntur, privato, non verò publico, & universali cultu ab Ecclesia concessio.

XVI. Gravis agitur quæstio inter Theologos: utrum possint dici Missæ Votivæ de Beatis, nondum canonizatis. Prima sententia concedit, posse dici prædictas Missas Votivas de Beatis à quocunque, & quomodocunque, & quavis die, scilicet in qua sit permessa celebratio Missæ Votivæ: quia hoc ipso, quòd Sedes Apostolica Beatorum Factis aliquem adscripsit, & dignum, in cujus honorem semel celebrari possit Missa; quilibet recitans Missam, quacunque die, & in quacunque Ecclesia in honorem illius Beati, id facit auctoritate Sedis Apostolicæ, quæ abstulit impedimentum, &c. Ita Pasqualigus *tom. 1. de Missæ Sacrificio quest. 277. n. 3. & seqq.* & alii Auctores, quos congerit *Quarti part. 1. tit. 4. dub. 6. v. Prima sententia, & seq.* Communior tamen sententia, & vera (quam sequitur idem *Quarti loc. cit. v. Secunda sententia*) negat, in honorem Beati nondum canonizati posse dici Missam extra diem assignatam, vel ab aliis personis, vel in aliis Ecclesiis, non expressis in diplomate Beatificationis: idque deducit ex *cap. 1. de Reliquiis, & Veneratione Sanctorum*, tum

ex Decreto S. R. C. die 16. Decembris 1652. & quod exhibetur in Appendice nostri Indicis Decretorum n. 717. ubi habetur: *Non posse tam Seculares, quam Regulares, cujuscunque Ordinis, & instituti, excedere limites verbales Sedis Apostolica super Beatificationibus, praesertim in celebratione Missarum, Officii cum Octava, &c.* Præterea veritas hujus secundæ, & communis sententiæ confirmari etiam poterit ex aliis Decretis S. R. C. quæ dantur in nostro Indice sub n. 331. & sub num. 363. necnon 366. ex quibus omnibus eruitur, nemini licere aliquem venerari cultu publico absque licentia Sedis Apostolicæ. In casu autem nostro de Beatis, licentia non est concessa eos publicè colendi recitatione Divini Officii, & oblatione Sacrificii, nisi determinatis personis, & pro diebus, & locis determinatis; ergo non est licitum prædictos limites excedere, & quacunque die, in quacunque Ecclesia, pro cujuslibet devotione Missam Votivam alicujus Beati celebrare. Huic communi sententiæ subscribunt etiam Bissus *lit. m. num. 231. §. 26.* necnon Guyetus supracitatus.

Supereft nunc, ut mentionem faciamus Decreti S. R. C. sub die 8. Aprilis 1628. in una Urbis, & dati in nostro Indice sub n. 228, in quo prohibetur Missa specialis, de quindecim Auxiliatoribus, quæ impressa erat olim Venetiis: sic pariter in eodem Decreto rejecta fuit Missa de *Patre Eterno*, Matriri olim edita, nec non Missa S. Gregorii intindata pro *Vivis, & Defunctis*.

Convertendo verò sermonem ad Missam

de quatuordecim Auxiliatoribus, nempe de Sanctis Georgio, Vito, Blasio, Dionysio, Pantaleone, Erasmo, Cyriaco, Christophoro, Achatio, Eustachio, Egidio, Catharina, Margarita, Barbara; si celebretur Missa Votiva de istis Sanctis: quamvis non possit dici illa, quæ fuit proscripta à S. C. cujus mox innuimus Decretum: nihilominus, si specialis devotio petentium requirat Missam de his Sanctis, censet Lohner *part. 4. tit. 2. §. 2. n. 3.* posse dici Missam de pluribus Martyribus ex Communi Sanctorum: tum quia plures ex prædictis Sanctis Martyrii palmam adepti sunt; atque adeo major pars trahatur se minorem; tum quia, cum nullus in his Apostolus contineatur, proximi dignitates sunt ipsi Martyres; atque adeo ex hoc capite merito de ipsis potius quam Confessoribus, & de Virginibus Missa legitur; maxime cum pro pluribus Martyribus Missa in Missalibus descripta extet; non item pro pluribus Confessoribus in eo extantes reperiantur.

Pursus si quis habeat onus celebrandi Missam Votivam de Sanctissimo Rosario, vel S. M. de monte Carmelo, quamnam Missam Votivam celebrare debeat, agit Gavattus *part. 4. tit. XVII. n. 9.* & nos cum eodem ibidem sermonem habebimus in nostris Additionibus n. II. Interea recolantur Decreta data in nostro Indice sub n. 189. & sub n. 229. in quorum primo statuitur, Missam propriam Sanctissimi Rosarii non nisi PP. Prædicatoribus esse concessam; in secundo verò decernitur, Missam S. M. de monte Carmelo pariter non nisi à quibusdam Regularibus posse dici; ut paulò infra sub n. XXX.

§. IV.

Quæ, & quales Missæ Votivæ dicenda, vel non dicenda sint de illis Sanctis, vel Sollemnitatibus, seu Mysteriis, de quibus concessum est ab Ecclesia Missas Votivas celebrari.

XVII. Præmittimus ante omnia Decretum Sac. Rit. Congreg. in quo mandatur, non amplius dici debere, quasdam Missas

Votivas de aliquibus Sanctis, & de aliquibus Sollemnitatibus.

Sacra Rituum Congregatio de ordine Sacra-
rituum

etissimi mandat, non amplius dici quasdam Missas Votivas, in quibus Ritus, & veritas verborum violatur, proinde in sequenti Decreto, videlicet: Sanctissimus Dominus Noster Paulus Papa V. viva vocis oraculo, declaravit, & sancivit, amplius recipi aut dici non debere quasdam Missas Votivas, seu Collectas, quæ propriæ sunt Sollemnitatum, aut in Missali Romano designantur: ejusmodi sunt Missæ Nativitatis, Circumcisionis, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis D. N. J. C. Nativitatis, Purificationis, Assumptionis B. M. V. S. Johannis Baptistæ, & alia ejusmodi, quæ proprios habent Introitus, vel Collectas extra proprios dies, vel Octavas, absurdum esset dicere: quæ verò Missæ hujusmodi jam permixtæ essent, aut receptæ, idem Sanctissimus statuit, ut illis omnibus satisfaciatur dicendo Missam de tempore occurrenti.

Missæ autem Votivæ aliorum Festorum, aut Sollemnitatum, in quibus veritas, & Ritus verborum non violatur, nihil prohibet, quin dici possint; sed quantum fieri potest, curare debent Sacerdotes, ut omnes Missæ Votivæ, ad eas, quæ in Missali assignatæ sunt, reducantur; ne Ecclesiæ Ritus ad ejuslibet arbitrium, propriæ devotionis prætextu temerè mutantur.

XVIII. Lubet hic exhibere Indicem Missarum Votivarum, in quarum celebratione apprime servatur Ritus verborum, & veritas: qui quidem Index, tanquam à S. R. C. editus, refertur in Appendice prima Synodi Diocesani Balneoregensi habitæ Anno Domini 1710. & impressæ Viterbi pag. 84.

Egidii Abbatis 1. Septembris.
Ambrosii Epif. & Doct. 7. Decembr.
Antonii Abbatis 17. Januarii.
Apparitio S. Michaëlis Archangeli 8. Maji.
Augustini Epif. Doct. 28. Augusti.
Bernardi Abbatis 20. Augusti.
Barnabæ Apostoli 11. Junii.
Callisti Papæ, & Mart. 14. Octobris.

Cypriani, & Justinae Mart. 26. Septembr.
Damasi Papæ, & Conf. 11. Decembr.
Dedicatio S. Michaëlis Archangeli 29. Septembris.

Dominici Confess. 4. Augusti.
Fabiani, & Sebastiani Martyrum 20. Januarii.
Felicis, & Adacti Mart. 30. Augusti.
Francisci Confess. 4. Octobris.
Francisci de Paula 2. Aprilis.
Gregorii Theol. Epif. 9. Maji.
Grylogoni Mart. 29. Novembris.
Hieronymi Conf. & Doct. 30. Sept.
Hilarii Epif. & Conf. 14. Januarii.
Hilarionis Abbatis 21. Octobris.
Ignatii Epif. & Mart. 1. Februarii.
Inventio S. Crucis 3. Maji.
Johan. ante portam Latinam 6. Maji.
Johan Chryl. Epif. & Conf. 27. Januarii.
Luca Evang. 18. Octobris.
Ludovici Regis Francorum Confess. 25. Augusti.
Marci Papæ, & Confess. 7. Octobris.
Mariæ Magdalena 22. Julii.
Matthæi Apostoli 21. Septembris.
Matthæi Apostoli 24. Februarii.
Nazarii, & Sociorum Mart. 28. Julii.
Petri Mart. 29. Aprilis.
Pontiani Papæ & Mart. 19. Novembr.
Quadragesima Martyrum 10. Martii.
Septem Fratrum Mart. 10. Julii.
Sergii, Bachi, & Sociorum Martyrum 20. Junii.

Stanislai Epif. & Mart. 7. Maji.
Thomæ de Aquino Conf. 7. Martii.
Timothei Epif. & Mart. 29. Januarii.
Vincenzii, & Anastasii Mart. 22. Januarii.
Viti, & Modesti Mart. 15. Junii.
Zepherini Papæ, & Mart. 26. Augusti.

EX COMMUNIBUS.

Unius Martyris Pont. Introit. *Statuit. Oratio Infirmis &c.*
Martyris, tempore Paschali, Introitus *Prorex fti, &c.* Quando dicitur *Oratio Infirmis &c.*
Doctores, Introit. *In medio Ecclesiæ, Oratio Deas qui Populo &c.*

M 3

Abba-

Abbatis, Introitus *Os Just.* Oratio *Intercessio*
&c.

Virginis Martyris, Introitus *Me expectaverunt, &c.* Oratio *Indulgentia, &c.*

Post editionem hujus Indicis, & publicationem allegati Decreti editæ fuerunt alia Missæ, quæ pariter dici possunt etiam in gradu Missarum Votivarum, quin varietur veritas, & Ritus verborum, quæ in dictis Missis habentur.

Ex Decreto allegato à prædicta Synodo liquet, quòd loquendo de Missis Votivis primi generis, nempe de Missis Votivis Sancti, debet assumi Missa propria illius Sancti, si habeatur in Missali, vel in proprio illius loci, in quo Missa dicitur, dummodò tamen veritas, & Ritus verborum non violentur; & idèò excluduntur aliquæ Missæ aliquot Festivitatum à Classe Votivarum.

Si tamen possit variari v. *Hodie*, ubi reperitur, & mutari in Oratione vox *Natalitia, Festivitas, Solemnitas*, & alia hujusmodi in vocem *Commemoratio*, aut *Memoria*; tunc potest assumi Missa Festivitatis dicti Sancti; desumptis, si opus fuerit, vel Tractu, vel altero versu post Pascha, vel Graduali extra tempus Paschale, ex Missa de Communi: vel si non potest ob dictam rationem dici Missa de Festo talis Sancti, cujus celebrari debet Missa Votiva, tunc tota hæc Missa dicatur de suo Communi, proù ratio temporis, sive Paschalis, sive non Paschalis, exigit. Ita Gavantus *part. 4. tit. 17. Rubr. 1. num. 13.* Guyetus *lib. 4. capite 21. quest. 3.* Cerem. *Monast. lib. 3. cap. 3. n. 1.* Hagerer in *Appendice tit. 1. n. 19. & 20.* Sic autem dictum illud temperat Guyetus *loc. cit.* totam Missam de Communi posse accipi pro ratione temporis Paschalis, vel non Paschalis; ut tamen, quæ Sancti alicujus propriissima sunt, ea quocunque tempore dicantur, putà versus S. Andreæ, S. Martini, S. Francisci; Communio S. Ignatii, S. Agathæ, & similia. Missæ autem

quædam in quibusdam Missalibus ad calcem additæ aliquorum Sanctorum, quæ sunt vel proscriptæ, vel non legitime approbatæ, nunquam debent assumi pro dicendis Missis Votivis talium Sanctorum, de quibus talis Missæ titulum præferant.

Si petatur Missa Votiva alicujus Sancti infra Octavam ejusdem, si de eo fiat Octava, sed in die, in quo Officium non fiat de die infra Octavam, sed de alio Sancto Semiduplici, putà si infra Octavam S. Georgii, ubi celebratur cum Octava, peteretur Missa ejusdem Sancti, sed die 26. Aprilis, quo die cadit Festum Semiduplex Sanctorum Martyrum Cleti, & Marcellini; in eo casu debet dici Missa S. Georgii juxta Ritus Missæ Votivæ; non enim dicenda est Missa S. Georgii more diei infra Octavam: quia cum discordet ab officio, & dicatur pro libito, utique debet esse Missa Votiva; ut colligitur ex Decreto S. R. C. 2. *Decembris 1684.* dato in nostro Indice sub n. 479. Neque obstat, quòd Octava reputetur unum & idem Festum: id enim est verum, quando perseverat Officium Octavæ; secus verò, quando interruptur, eò quòd fiat Officium alicujus Festi: tunc enim pro ea die non perseverat Officium Octavæ. Rursus neque obstat, quòd fiat Commemoratio Octavæ, & etiam ratione Octavæ dicatur *Credo* in Missa de Festo Semiduplici, si talis Octava illud exigat: quia inde non sequitur; quòd Missa infra Octavam dicenda in gradu Missæ Votivæ, tunc concordet cum Officio: & idèò semper censenda est Missa Votiva; ex Billo *tom. 2. lit. M. n. 181. §. 12.* & ex Hagerer in *Appendice tit. 1. §. 2. n. 9. & §. 1. n. 10.* ubi adnotat, hoc idem dicendum de Missa Votiva B. M. V. celebranda infra aliquam Octavam ejusdem Beatissimæ Virginis, in die, in quo fit de aliquo Festo Semiduplici: quod etiam confirmatum remanet ex Decreto mox allegato, his verbis... *Qui celebrat Missam de B. M. V. eo die, quo fit de aliquo Festo Semiduplici infra Octavam ejusdem B. M. V. debet*

debet dicere Missam de Octava, sed more Votivo, sine Gloria, & sine Credo, nisi fuerit Sabbatum: quia tunc dicenda erit Gloria, sine Credo: cui concordat aliud ejusd. Congreg. Decretum datum in nostro Indice sub n. 474.

Non sequitur tamen ex hac usque dictis, quod occurrente aliqua Vigilia infra aliquam Octavam, v. g. Vigilia Assumptionis infra Octavam S. Laurentii, ut diximus supra in titulo de Feria, & Vigilia; si exigatur Missa Votiva S. Laurentii, non sequitur, inquam, tunc posse dici in tali Missa Votiva, Hymnum Angelicum Gloria, &c. quia quamvis Officium recitatum fuerit de S. Laurentio; Missa tamen propria illius diei est Missa Vigiliae Assumptionis; non vero Missa infra Octavam S. Laurentii: unde licet Missa Votiva, quae dicitur de S. Laurentio, correspondeat Officio; attamen quia non est Missa praescripta à Rubrica, tanquam dicenda illa die, sed est Missa, quae dicitur pro libito Sacerdotis, semper est in gradu Missae Votivae, adeoque sine Gloria.

XIX. Si ab aliquo petatur Missa Votiva in honorem plurium Sanctorum Martyrum, vel Confessorum, vel Virginum, quorum quilibet, vel saltem aliqui habent aliam, vel propriam, vel de Communi sumptam Missam, vel saltem Orationem; tunc Missa videtur bene celebranda de Communi talium Sanctorum respectivè, & secundum tempus: ita ut, si petatur Missa in honorem Martyrum Pontificum, vel non Pontificum, &c. tunc sumenda sit Missa de Communi talium Martyrum tempore Paschali, vel extra illud, prout nempe tempus, & Sanctorum qualitas exigit. Et quandoquidem, ut supponitur, locus determinatus non sit, poterit eligi ex primo, vel secundo loco, prout placuerit, & devotio suggererit: nec quidquam in ipsa Missa mutatur, nisi quod ea, quae in Orationibus ponuntur in singulari, dicantur in plurali, sicut etiam praescribitur in Rubrica Breviarii, in *Comm. Pontif. & Confess.* Quod ultimum intelligendum est, si pe-

tatur Missa Votiva in honorem plurium Confessorum Pontificum, & non Pontificum; Virginum tantum, ac nec Virginum, nec Martyrum: nam cum in Missali habeatur Commune plurimorum Martyrum, Commune plurimarum Virginum, & Martyrum; non habetur tamen Commune plurimorum Confessorum, &c. Ita Hagerer *loc. cit.* §. 2. num. 6.

XX. Si dicenda sit Missa Votiva de Sanctis, quorum habentur Reliquiae insignes; si fuerint omnes ejusdem qualitatis, puta omnes Martyres, vel omnes Confessores; Missa dicatur de Communi Martyrum, vel Confessorum, ut supra. Si vero fuerint Martyres alii, alii vero Confessores, aut Virgines, Missa erit dicenda de Communi Martyrum; nisi quod in Orationibus tacenda erit qualitas Martyrum, vel sumenda erunt Orationes de Missa S. Callisti Papae, & Martyris 14. Octobris, Ita Guyetus *lib. 4. cap. 21. quest. 2.*

XXI. Tandem si sit celebranda Missa Votiva de omnibus Sanctis, erit dicenda Missa de Festo omnium Sanctorum, excepto quod loco introitus *Gaudemus*, &c. aptè satis reponi possit Introitus *Timere Dominum*, &c. ut in Festo S. Cyriaci, &c. Mart. 8. Augusti: Oratio vero erit *Concede quasumus*, &c. quae est prima inter Orationes diversas ad libitum. Quod si supradicta Missa Votiva de omnibus Sanctis sit celebranda tempore Paschali, poterit dici Missa, quae ponitur in Missali pro Communi plurimorum Martyrum tempore Paschali, idest *Sancti tui*, &c. cum Oratione *Concede quasumus*, &c. Ex Guyeto, & Billo locis citatis.

XXII. Pro Missa Votiva S. Johannis Baptistae poterit dici Missa, ut in Festo Nativitatis ejusdem: verum cum hac exceptione, quod Oratio, Secreta, & Postcommunio ex ejusdem Sancti Vigilia commodius assumi poterunt absque ulla mutatione; & sic servabitur Decretum Sac. Congregationis à nobis supra expositum. Tractus talis Missae post Septuagesimam erit *Desiderium*. Versus

ius alter tempore Paschali *Iustus germinabit*, ex Missa posita secundo loco in Communi Confessoris non Pontificis. De eisdem Sancti Præcursoris Decollatione, poterit dici Missa Votiva eadem, quæ est in ipsomet Festo: at tempore Paschali, Missa *Proterissi*, ut in Festo S. Marci, retentis Orationibus, Epistola, & Evangelio, &c. Ex Guyeto supra, &c.

XXIII. Si requiratur Missa Votiva in ho-

norem Sanctorum Innocentium tempore Paschali, poterit dici Missa, quæ habetur in Missali pro pluribus Martyribus tempore Paschali, cujus Introitus incipit *Sancti tui Domine*: sed Psalmus erit *Laudate pueri Dominum*, &c. retinendo tamen semper ea, quæ in Missa propria sunt peculiariter huic Festo, puta Orationem, & Verbum post Epistolam, omittis verbis *Hodie, Festivitate, Sollemnitatis*, &c. Billus tom. 2. lit. M. num. 181. §. 1.

§. V.

Quæ Missæ Votivæ secundi generis dicenda sint, de quibus supra.

XXIV. Postquam §. antecedenti exposuimus, quanam Missæ Votivæ dicenda sint de illis Sanctis, de quibus in primo Missarum genere celebrari possunt Missæ Votivæ: nunc procedimus ad proponendas Missas Votivas illorum Mysteriorum, Festivitatum, & Sanctorum, de quibus in secundo Missarum Votivarum genere brevis sermo à nobis habitus fuit.

Igitur, ut ad aliqua particularia de his Missis secundi generis descendamus, initium desumimus à Missa de Sanctissima Trinitate, quæ inter prædictas Missas secundi generis, primum locum sibi vindicat. Missa igitur Votiva de hoc Sacrosancto omnium primo, & incomprehensibili Mysterio, eadem dicenda est, quæ celebratur in Dominica, & Festo ejusdem Sanctissimæ Trinitatis, sed sine *Gloria*, & *Credo*. In ea Oratio secunda erit diei currentis; tertia verò illa, quæ alioquin esset secunda in Missa diei currentis; Præfatio ea, quæ est propria in Festo Sanctissimæ Trinitatis.

In Missa verò illa Votiva de Sanctissima Trinitate, quæ dicitur pro gratiarum actione, sub una eademque conclusione, cum Oratione prima dicitur alia Oratio tantum *Deus, cujus Misericordia*, &c. in Missis Sollemnibus cantatis pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa; in Missis verò Privatis, se-

cunda Oratio erit Officii de more, & tertia de gratiarum actione, quæ incipit, ut supra, *Deus, cujus Misericordia*, cum suis solis conclusionibus. Gavantus part. 1. tit. 7. §. 7. lit. n. Billus lit. M. n. 233. §. 2. Guyeto libr. 4. cap. 21. quest. 12. §. 2. Gerlacus Venerator part. 1. tit. 7. n. 7. §. 7. Hagerer loc. cit. n. 7. Halden part. 3. tit. 7. In Feria 2. cujuscunque hebdomadæ in qua Officium est de Feria, Missa Principalis, ut diximus, potest etiam esse Missa pro Defunctis, quæ dicenda est ut in quotidianis Defunctorum cum tribus Orationibus, ac sine Sequenti. Secundo loco describitur Missa Votiva de Sanctis Angelis in fine Missalis dicenda in Feria 4. sed semper cum *Gloria*, & sine *Credo*, quæcunque die dicatur secunda Oratio diei currentis; tertia verò illa, quæ alioquin esset secunda in Missa diei currentis; Præfatio communis.

Si petatur Missa Votiva S. Michaelis Archangeli, poterit dici Missa, servatis servandis, ut in ejus Dedicacione 29. Septembris. Sic etiam de Angelis Custodibus, poterit dici Missa Votiva, ea, quæ habetur in Missali die 2. Octobris in Festo dictorum Angelorum. Eodem modo discurrendum est de Missis SS. Archangelorum, Gabrielis, & Raphaelis, quæ sanctæ S. Romana Ecclesiæ approbate; in quibus omnibus Missis Præfatio erit de Communi.

XXV. Ter-

XXV. Tertia inter Missas Votivas secundi generis, quae assignatur dicenda in Feria 4. est de Sanctis Apostolis Petro, & Paulo (quae extra tempus Paschale est dicenda, ut habetur in fine Missalis) semper sine *Gloria*, & *Credo*, & cum aliis duabus Orationibus, ut supra, & cum Praefatione Apostolorum. Illo autem tempore, quo dicitur Oratio *A cunctis*, dici debet in hac Votiva, loco *A cunctis*, alia Oratio de Sancta Maria, nempe *Concede*, &c. ne scilicet bis fiat explicita mentio in Orationibus Sanctorum Petri, & Pauli. Halden *loc. cit.* Si verò sit dicenda Missa Votiva ditorum Apostolorum tempore Paschali; tunc ea assumi debet, quae ponitur in Festo S. Marci occurrentis die 25. Aprilis; retentis tamen Oratione, Epistola, & Evangelio ex propria Missa Votiva supradicta SS. Apostolorum Petri, & Pauli, quae est in fine Missalis, & incipit *Mihi autem*, &c. Si petatur Missa Votiva alterius Apostoli à SS. Petro, & Paulo, tunc erit dicenda Missa, quae habetur in proprio Festo talis Apostoli, juxta ea, quae diximus supra, mutato nomine *Nativitatis in Commemor.* & omisso verbo *Hodie*, si in Missa Festi habeatur, demptis etiam *Gloria*, & *Credo*.

XXVI. Si petatur Missa Votiva de omnibus simul Apostolis, cum de omnibus simul Apostolis, nulla sit Missa Communis, obvia est Votiva de SS. Petro, & Paulo, dempta prima Oratione, cujus loco dici poterit Oratio ex Festo SS. Simonis & Judae, 28. Octobris, omisso ly *Simonem*, & *Judam*, prout etiam in Secreta, & Postcommunione: vel omitenda sunt verba *Petri & Pauli*: vel his retentis, addenda sunt verba *& aliorum Apostolorum*, ut facit ipsa Ecclesia in Oratione *Protege*, quae habetur in Laudibus, & Vesperis Officii parvi B. V. M. ratio est, quia integra Missa Apostolorum Petri, & Pauli Votiva (Oratione dempta) convenire censetur etiam cæteris Apostolis, prout consideranti patet. Ita Hagerer *loc. cit.* §. 18. Veram Gavetus *loc. supracit.* asserit, in tali Missa

Gavant. Rubr. Miss.

sa Votiva de omnibus Apostolis posse sumi Epistolam de Festo S. Thomae; *Jan non estis hospites, & advena, &c.* tempore autem Paschali, quae aliunde supplenda sunt, sumantur ex Missa S. Marci, prout praescribit Rubrica Missalis post Missam SS. Petri, & Pauli Votivam. Et quod dictum est de omnibus Apostolis, si in honorem quorundam tantum Apostolorum Missa Votiva petatur, idem intellige, nisi iidem Missam habeant communem e. g. SS. Simon, & Taddaeus, vel SS. Philippus, & Jacobus, aut ratio manifesta aliud suadeat. Ex Hagerer *loc. cit.*

Si verò petatur Missa Votiva de S. Petro tantum, aut de S. Paulo solum, etiam tunc dicitur Missa Votiva communis utriusque Apostolo, cum intentione venerandi Apostolum, cujus Missa Votiva petitur: nunquam enim separandi sunt ii, quos Ecclesia conjungit. Gavantus *part. 4. tit. 17. n. 6.*

Si quis petat Missam Votivam in honorem Conversionis S. Pauli: vel dicatur Missa Votiva communis utriusque Apostolo, ut supra, & ut docet Gavantus supra eodem titulo, & r. vel si dicatur Missa Conversionis S. Pauli; fiat Commemoratio S. Petri, ut docet idem Gavantus supra, necnon Gerlacus Vinitor *part. 1. tit. 7. §. 9.* & Hagerer supra §. 15.

Denique advertimus, quòd si occurrat celebrari Missam Votivam post Septuagesimam in eo casu post Epistolam dicitur Tractus, ut notatur in Missa Votiva SS. Apostolorum Petri, & Pauli; vel *Desiderium*, ut in Festo S. Mathiae. Guyetus *lib. 4. cap. 21. quest. 3.*

XXVII. Quarta Missa Votiva secundi generis dicenda in Feria 5. extat in fine Missalis post tertiam precedentem, & est de *Spiritu Sancto*, in qua omittitur *Gloria*, & *Credo*; & secunda Oratio dicitur diei currentis; tertia, illa, quae alioquin foret secunda; Praefatio dicitur propria, ut in Pentecoste, omittis tamen extra tempus Pentecostes verbis illis *Hodierna die*. Porro circa Orationem

N nem

nem primam hujus Missæ, notandum occurrit; quod si Missa Votiva de *Spiritu Sancto* (seu Sollemnis, seu Privata) in ordine ad postulandam Sancti Spiritus gratiam dicatur; tunc loco Orationis *Deus qui corda Fidelium*, dicenda sit Oratio *Deus, cui omnes cor patet, &c.* quæ cum correspondente sibi Secreta, & Postcommunione, habetur in fine Missæ Votivæ de eodem Sancto Spiritu. Gavantus *supra cit.* part. 4. tit. 17. num. 16. Bissus *lit. M. num. 233 § 2.* qui inhærendo Rubricæ Missalis post Missam de S. Trinitate addit, quod Missa Votiva Spiritus Sancti dici etiam potest pro gratiarum actione; & tunc, ut ipsemet docet eadem *lit. M. n. 235*, in ea addenda est Oratio *Deus cujus misericordiae, &c.* In Missis quidem Sollemnibus sub unica conclusione cum prima Oratione; in Missis verò Privatissimis secunda Oratio dicenda erit Officii de more, & tertio loco, prædicta *Deus cujus misericordiae, &c.* sub conclusione separata à conclusione primæ Orationis, ut fit, si pro gratiarum actione celebretur Missa de Sanctissima Trinitate, sicut supra adnotavimus: & idem servari debet, quando pro gratiarum actione dicitur Missa de B. M. ut infra; quæ pariter, ut supra dicta Rubrica tradit, potest dici pro gratiarum actione.

XXVIII. Nonnulli existimant, quod in Missa Votiva de Spiritu Sancto dicenda sit secunda Oratio de *Sancta Maria*; quia in Missa Votiva de Sancta Maria, dicitur Oratio de *Spiritu Sancto*. sed ut ait Bissus *lit. O. num. 77. §. 3.* ex simplicitate, & ex ignorantia Rubricarum, præfati loquuntur: etenim Missa Votiva de Spiritu Sancto, quoad Orationes ab aliis non discrepat; ideoque in ea Oratio secunda erit de Officio diei, & tertia *A cunctis*, vel alia, quæ pro tempore occurrit; sicut rectè docet Quartus *part. 1. tit. 4. dub. 1. §. 4.* & Tonellius in *Miscellaneis ad Missam n. 17.*

XXIX. Quintum locum inter prædictas Missas secundi generis vindicat sibi Missa Vo-

tiva de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento dicenda in Feria 5. & reperitur in Missa post Missam Votivam præcedentem de Sancto Spiritu. Hæc pariter Missa Votiva, dicitur sine *Gloria*, & *Credo*; secunda Oratio diei currentis; tertia, illa, quæ alioquin esset secunda diei currentis; Præfatio eadem quæ in Festo Nativitatis Domini, sed sine hujus *Communicante*. Hoc loco notandum occurrit, quod qui ex indulto Apostolico, qualibet Feria 5. non impedita Officio novem Lectionum, recitant Officium SS. Corporis Christi, licet dicant Officium, ut in die Festo; Missam tamen debent celebrare non ut in die Festo, sed hanc Communionem seu Votivam, ut censuit S. R. C. in Decreto 12. Julii 1664. & in nostro Indice sub n. 418. Verum tunc hæc Missa non dicitur more Votivæ, sed tanquam correspondens Officio recitato, adeoque cum *Gloria in excelsis*. Rursus eadem S. R. C. die 4. Julii 1705. in Decreto dato in nostro Indice sub n. 593. declaravit, quod in hac Missa Votiva Sanctissimi Sacramenti, secundo loco dici debeat Oratio temporis occurrentis; non verò illa quæ assignatur infra Octavam Corporis Christi. Unicum superest advertendum, quod in hac Missa de V. Sacramento inclinandum est caput ad illa verba Collectæ *Deus qui nobis sub Sacramento, &c.* Ita apud P. Gobat *tratt. 3. n. 731. lit. e.* tradit Pater Didacus de Avendanno ob rationes ibi allatas.

Sicut pro Feria 5. habentur in Missalibus Missæ Votivæ, nempe de *Spiritu Sancto*, & de *Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento*; sic Feria 6. in eodem Missali exhibentur duæ pariter Missæ, nempe de *Cruce*, vel de *Passione Domini* dicendæ; pro quibus debent servari eadem Rubricæ, ac de aliis supra; sed ambæ hæc Missæ particularem habent Præfationem de *Cruce*, etiam tempore Paschali. Si dicantur verò hæc duæ Missæ Votivæ tempore Passionis, in his dicendis non omittatur Psalmus *Judica me Deus*, cum suo *Gloria Patri*.

tri, sicut omittitur in Missis de tali tempore Passionis: & hoc colligitur ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 440. edito die 31. Augusti 1669. Aliud enim Decretum, quod allegatur ab Hagerer supra §. 3. vulgatum die 10. Februarii 1647. à nobis non allegatur; quia in Regestis Sac. Rit. Cong. reperti non potuit. Ceterum non esse omittendum præfatum Psalmum in Missis Votivis de Passione, vel de Cruce, quæ dicuntur infra hebdomadam Passionis, censent etiam Bilus *lit. P. n. 255 §. 1.* & Bauldry ab eodem allegatus: hac ratione ducti: quia tales Missæ sunt Votivæ, non verò de tempore Passionis; in quibus à Dominica Passionis inclusive, usque ad Sabbatum Sanctum exclusive, omittitur præfatus Psalmus juxta dispositionem Rubricarum.

Octavo loco inter Missas secundi generis, juxta ordinem à nobis expositum, ponuntur in Missali quinque Missæ Votivæ B. M. V. pro temporis diversitate. Orationes autem, quæ in hac Missa Votiva de B. M. V. dicuntur, sunt secunda Oratio de Officio diei, tertia verò de Spiritu Sancto; quæ tamen omittitur, si occurreret Commemoratio alicujus Simplificis, Vigiliæ, vel Feriæ majoris, quia completus est numerus ternarius Orationum: Guyetus *lib. 4. cap. 22. quest. 12.* nisi alias Orationes ad majorem numerum libeat addere, ut fieri potest in Festis Simplificibus, &c. In Sabbato autem, quando de S. Maria factum est Officium; tunc secunda Oratio erit de Spiritu Sancto; tertia Ecclesiæ, vel pro Papa. Si loco alicujus ex his Orationibus facienda esset aliqua Commemoratio, quæ fieri debet secundo loco; tunc tertia Oratio diceretur de Spiritu Sancto, aliis, nempe Ecclesiæ, vel pro Papa, omiſſis.

In Adventu autem, licet Officium non fiat de S. Maria in Sabbato (etiam in casu, quo Festum novem Lectionum non occurrit) sed de corrente Feria Adventus; dicitur tamen, ut supra adnotavimus, etiam tunc

Missæ Principalis de B. M. nempe ea, quæ inter ejus quinque Votivas primum locum sibi vindicat, cum Commemoratione Adventus, & cum tertia Oratione de Spiritu Sancto: nisi tamen fuerint quatuor Tempora, vel Vigilia, ut supra; quia tunc Missa Principalis non dicitur de S. Maria, sed de illa Feria 4. Temporum, aut Vigiliæ, ut suo loco dictum est.

Qui in Adventu celebrat Missam Votivam de B. V. v. g. Missam Votivam de Doloribus B. M. V. à Sede Apostolica pro universa Ecclesia approbatam; tunc secundam Orationem assumer de Officio diei currentis, de Festo, v. g. Semiduplici, si tale eo die occurrat: tertiam verò de Adventu. At si fuerit factum eo die Officium de Feriæ; tunc secunda Oratio in ejusmodi Missa Votiva de B. V. erit de Adventu, tertia de Spiritu Sancto, quarta, si dicatur, erit pro Ecclesia, vel pro Papa; quinta ad libitum Celebrantis. Halden *part. 3. tit. 7.* & Pisart ab eo allegatus in *Sacerd. Evangel. part. 4. tit. 1.*

XXX. Oritur dubium inter Rubricarum explanatores; quænam Missa sit legenda, quando petitur Missa Votiva de SS. Rosario, vel S. Mariæ de Monte Carmelo. Certissimum enim est, inhærendo Decretis S. C. quæ dantur in nostro Indice sub n. 189. & sub num. 229. non posse dici Missas proprias concessas Ordini Prædicatorum, & Carmelitis. Quænam ergo in casu posito dicenda sit pro Votiva SS. Rosarii, & S. Mariæ de Monte Carmelo, respondet noster Gavantus *part. 4. tit. 17. num. 9.* consulendam esse S. R. C. quæ aliquando pro dictis Missis concessit Missam Votivam, ut in Missali. Verum quoniam post hæc concessæ sunt pro universa Ecclesia Missæ SS. Rosarii pro prima Dominica Octobris, in qua ejus Festum celebratur; necnon Missa S. M. V. de Monte Carmelo die 16. Julii: videtur nunc prædictæ obligationi posse ab omnibus satisfieri, dicendo respectivè dictam Missam SS. Rosarii, & aliam S. Mariæ de Monte Carmelo, servatis

tis servandis pro solitis Ritibus Missæ Votivæ. De hujusmodi Missis sermonem etiam facimus in nostris Observationibus ad tit. XVII. part. 4. n. 2.

Præterire non debeo, Missam assignatam Festivitati Concept. B. M. V. non esse dicendam in Sabbatis, ut Votivam; ut liquet ex Decreto S. R. C. 30. Septembris 1679. & est in nostro Indice sub n. 453. Denique licet in his Ecclesijs, in quibus adest inveterata consuetudo cantandi Missam Votivam de B. V. singulis diebus Sabbatis, possit hic pius usus, seu Populorum devotio continuari etiam in Sabbatis Festo Duplici impeditis: non est tamen omittenda Missa Conventualis; ut pariter colligitur ex Decreto ejusdem Congregat. 2. Decembris 1684. & dato in nostro Indice sub n. 468.

XXXI. In præfatis Missis Votivis B. V. tunc solum dicendus est Hymnus Angelicus *Gloria in excelsis* (attamen sine *Credo*, etiam in Missa Cantata Principali) quando ea dicuntur aut cantantur in Sabbato; non autem si dicantur, aut contentur extra Sabbatum: tunc enim secluso speciali privilegio, dicuntur sine *Gloria*, & *Credo*; nisi pro gravi, aut publica Ecclesiæ causa, contentur sollemniter cum unica Oratione per modum Missæ Votivæ Sollemnis: nam tunc, quocumque die cantentur, cantantur cum *Gloria*, & *Credo*, juxta inferius dicenda, & juxta Decretum S. R. C. 8. Junii 1658. & datum in nostro Indice sub n. 328. sicut etiam potest dici *Gloria*, & *Credo* in Missa Votiva B. V. cantata ex voto die Dominico, ut superius diximus, & constat ex Decreto à nobis dato, sub num. 401.

Quod autem Angelicus Hymnus recitandus sit in Missis Votivis etiam Privatis B. M. quæ dicuntur in Sabbato, discretè colligitur ex Rubr. VIII. Missalis n. 4. in qua hæc habentur -- *In Missis Votivis non dicitur, etiam tempore Paschali, vel infra Octavas, nisi in Missa B. M. in Sabbato.* Gravis tamen oritur difficultas inter Auctores, quomodo in-

telligendum sit illud *in Sabbato*; nimirum an de iis Sabbatis tantum, in quibus Officium ipsum, adeoque Missa dicitur de B. M.; an verò etiam de alijs, quibus non dicitur Officium B. M. Postremum à Gavanto defenditur part. 1. tit. 8. n. 4. lit. 2. è contra Doctissimus Guyetus lib. 4. c. 21. quest. 11. Innocentii III. Pontificis auctoritate permotus contendit, Hymnum Angelicum in eorum tantum Sabbato esse dicendum, in quo B. M. V. recitandum esset Officium; aut in quo perinde Missa de ipsa dicitur, atque si factum fuisset Officium, quod contingit in duobus prioribus Sabbatis Adventus. Utriusque opinionis fundamenta Hierurgie sacrosancti Billi inseruit lit. G. n. 35. §. 1. 2. & 3. a lectori examinanda relinquens, ut prudentiam sententiam eligeret, licet se à Gavanti doctrina non recedere fateatur. Sed prudens & probus lector eligeret Gavanti sententiam quam & Rubricæ verba docuisse, & S. R. C. Decreta confirmasse, certò cognoscimus. Profectò si alia fuisset Rubricæ Auctoris sententia, ab illa regula, debuisset excipere Sabbata, in quibus non fieret Officium de B. M. ne nobis occasionem errandi præberet: at cum discretè præscribat, nulla Sabbatorum facta distinctione, Hymnum Angelicum in Missa Votiva B. V. esse dicendum satis ostendit, regulam illam ad quæcumque Sabbata referri debere. Atque ita intelligendam esse Rubricam, S. R. C. non unum Decreto probavit: Anno enim 1607. 19. Maji in *Palacina*, hæc statuit prædicta Congregatio -- *Gloria in excelsis Deo dicitur in Missis Votivis B. V. tam in Sabbatis Feriatis, quam in Sabbatis Adventus, licet ipsa die Officium non fiat de B. V.* Quod Decretum habes in nostro Indice sub n. 67. Similia decrevit eadem Congregatio, Anno 1609. 29. Julii in *Segobion*. Hæc Decreta si Guyetus, & Billi cognita fuissent; nec ille à Gavanti precepto recessisset; nec iste liberum lectori preceisset, quam vellet amplecti sententiam. Preterea si vera esset opinio Guyeti, non possent

quis in Sabbato infra aliquam Octavam B. M. V. recitans Officium de aliquo Sancto Semiduplici, celebrare Missam Votivam de B. V. cum *Gloria in excelsis*, cum de ea non fiat Officium: attamen S. R. C. contrarium aperte decrevit, Anno 1684. 2. Decembris. Vide nostrum Indicem sub n. 474. & 479. Ex quibus perspicuum est, Gavantum nostrum, jure optimum Rubricarum interpretem à Guyeto nuncupatum, optimè interpretatum fuisse prædictam Rubricam; ex quo ejusdem Gavanti interpretationem S. R. C. non uno tantum, sed multiplici Decreto confirmaverit. Innocentii autem III. quæ opponitur auctoritas à Guyeto allata, nihil profecto officii Gavanti, & communi sententiæ cogimur enim dicere, Ritus Innocentii ævo vigentem, à recentioribus Rubricæ dispositionibus, & S. R. C. iteratis Decretis fuisse mutatum.

Hoc loco observandum occurrit, quod si quis in Vigilia Assumptionis B. M. V. in Sabbatum incidente peteret Missam Votivam de B. M. V. Sacerdos celebrans satisfacere possit suo oneri, celebrando dictæ Vigiliæ Missam, non tamen cum *Gloria in excelsis*, ratione coloris violacei (quo in tali Missa uteretur) juxta Rubr. XVIII. Missalis n. 1. & juxta Decretum datum in nostro Indice sub n. 57. Quod si magis placeret Sacerdoti, celebrare tunc veram Missam Votivam de B. M. V. eidem tempori convenientem, posset utique eam celebrare, sed cum colore albo; & dicere Hymnum Angelicum, sed absque Commemoratione dictæ Vigiliæ; ne bina in eadem Missa B. M. V. diceretur Oratio: attamen primus modus satisfaciendi tali oneri magis arridet Josepho de Brend allegato ab Hagerer superius citato § 1. num. 11. In eadem sententia est Guyetus lib. 4. cap. 21. quæst. 9. dicendo, quod in prædicto casu, licet dicatur in Missa Vigiliæ Præfatio Communis; quia tamen tota illa Missa Vigiliæ est de B. V. alia perperam Votiva assumeretur.

XXXII. Item dicimus, quod infra ali-

quam Octavam B. V. M. qui debet Missam Votivam de eadem B. V. M. celebrare, eam dicat de illa Octava cum *Gloria*, & *Credo*, non autem Votivam; nec eam de Festo, more Votivo (ut diximus supra cum Gavanto ibi citato) supposito tamen, quod etiam diei Officium eo die sit de Octava, seu melius de die infra Octavam. Quod si celebretur Missa de B. V. M. eo die, quo fit de aliquo Festo Semiduplici infra Octavam ejusdem B. V. tunc, quamvis dicatur Missa de dicta Octava, tamen dicitur sine *Gloria*, & *Credo*, sed more votivo: nisi tamen fuerit Sabbatum; quia tunc ratione Sabbati dicitur *Gloria*, sed sine *Credo*, juxta Decretum S. R. C. 2. Decembris 1684. & datum in nostro Indice sub n. 474.

XXXIII. Præterea, tamen, quando Missæ Votivæ de B. V. Privatæ dicuntur in Sabbato, dicantur cum *Gloria*; non tamen dicitur etiam tunc in iis *Credo*, extra casum superius dictum, quod dicantur sollemniter pro re gravi, vel publica Ecclesiæ causa, cum unica Oratione. Gobat *trakt. 3. n. 712.* & Halden *citato loco §. Notandum tertio.* Quando in Sabbato factum est Officium de S. Maria in Sabbato, licet Missa, quæ dicitur de S. Maria in ejusmodi Sabbato, sit una ex prædictis quinque Votivis de S. Maria tempori occurrenti conveniens; attamen, quia tunc non dicitur per modum Votivæ, utpote concordans cum Officio diei; ideo tunc Oratio secunda est *de Spiritu Sancto*; tertia verò *Ecclesiæ*, vel *pro Papa*, prout amba notantur in fine Votivarum de S. Maria in recentioribus Missalibus; nisi in hujusmodi Sabbato occurrat Festum Simplex, aut ratione Mensis, dicenda sit Oratio *Fidelium*; tunc enim secunda Oratio est *de Simplicibus*, aut *Fidelium*; tertia autem *de Spiritu Sancto*: nisi & hæc ob aliquam ulteriorem faciendam Commemorationem, omittatur; ut contingit, quando in Sabbato, quo fit de Sabbato, duo Festa Simplicia occurrunt; aut præter Commemorationem faciendam de Simplicibus, simul

ratione Mensis, dicenda sit Oratio *Fidelium*, de qua suo loco. Quando verò, sive in Sabbato, sive alio infra hebdomadam die, dicitur de B. V. una ex supradictis quinque Missis Votivis per modum Votivæ (v. g. in Festo Semiduplici, aut in aliqua Vigilia, &c.) tunc secunda Oratio semper dicitur de Officio illius diei, vel de Vigilia; tertia verò erit de *Spiritu Sancto*: nisi propter aliam Commemorationem faciendam loco hujus tertiæ, alia Oratio ponenda sit; ut fieri potest, si Missa Votiva B. V. dicatur in die, in quo occurrit Festum Semiduplex, & aliud Festum Simplex, vel aliqua Vigilia, seu Feria major. Hæc supra eodem loco.

XXXIV. Animadvertendum denique est, quòd in Missis tam propriè Votivis B. M. V. quàm non Votivis de eadem B. M. in Sabbato dictis, Præfatio est de B. V. *Et te in Veneratione*, &c. ac in earum fine, dicendum est *Ite Missa est*, & Evangelium S. Johannis,

&c. In Missis verò Votivis B. M. V. extra Sabbatum dictis, dicitur quidem eadem Præfatio, nec non in fine earum pariter Evangelium S. Johannis, sicuti in omnibus Missis Votivis; non tamen *Ite Missa est*: eò quòd extra Sabbatum, etiam illæ Votivæ, quæ dicuntur de B. M. dicuntur sine *Gloria*. De coloribus autem adhibendis in Missis Votivis B. M. & aliorum Sanctorum, seu Søllemnitatum, dicemus §. sequenti.

XXXV. Quæ Missæ Votivæ sint dicenda pro diversis rebus, & quæ spectant ad tertium Missarum genus, nullum verbum facimus; quia hæc describuntur satis in Missalis & quòd spectat ad earum Ritas, & partes, colligi potest, & ex iis, quæ superius diximus de talibus Missis tertii generis, necnon secundi, & primi; & ex iis, quæ dicemus infra agendo de coloribus, & partibus omnium Missarum Votivarum.

§. VI.

De coloribus adhibendis in Missis Votivis.

XXXVI. In Missis Votivis primi generis, nempe de Sanctis, aut Festivitatibus, quæ Anniversaria Celebritate recoluntur ab Ecclesia, idem adhibetur color, ac in die eorumdem Festorum, & Sanctorum. Quartæ *part. 1. tit. 4. dub. 4. v. 14.* & deducitur ex Rubrica XVIII. Missalis n. 1. & 3. *in fine*. Ab hac regula tamen excipi debet Missa Votiva de SS. Innocentibus, in qua, si ut Votiva dicatur, colore rubeo utendum est; quavis in die Festo, extra Dominicam, violaceus adhibeatur. Ita ex Rubrica Missalis citata n. 3. quæ absolutè docet: *Rubeo colore utitur in Missis Votivis supradictorum Festorum*: inter quæ numeratur etiam Festum SS. Innocentium. Quòd autem in Festo eorumdem Innocentium color violaceus adhibendus sit, rationem reddit Gavantus in *prima parte tit. 18. seu Rubrica n. 5.* dicens: quia

eo die ploratus matrum accidit, de quo in Evangelio: *Vox in Rama audita est*, &c.

In aliis Missis Votivis secundi, & tertii generis, juxta ordinem à nobis assumptum, quæ exhibentur circa finem Missalis, adhibendus est color, ut sequitur. In Missa de Cruce color rubeus; in Missa de Passione color violaceus. In Missis verò Votivis de Sanctissima Trinitate, de Angelis, de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, & de B. M. color albus est adhibendus. At in Missa de Spiritu Sancto color rubeus; & de Apostolis ut in eorum die Festivo.

Ad Missas Votivas tertii generis quòd attinet: pro eligendo Summo Pontifice, sive dicatur Missa de Spiritu Sancto, sive illa quæ exhibetur in fine Missalis pro dicta causa, color rubeus est adhibendus. Pro Cretione

tionem, & Coronationem Papae, albus; & similiter pro Anniversario Consecrationis Episcopi. Pro Missis ad tollendam Schismam, & aliis ibi in Missali contentis, usque ad Missam pro iter agentibus inclusive, color violaceus: ita colligitur ex Rubrica Missalis, & tradit *Quartiloc. cit.* Item in Missa pro felici morte impetranda, novissime concessa, color violaceus est adhibendus: & hoc patet etiam ex Decreto dato in nostro Indice sub *num. 599.* ex quo etiam habetur, quod praedicta Missa in Missali, debet inferi post Missam pro remissione peccatorum: unde decimum quartum locum talium Missarum occupabit Missa, quae est pro Sponso, & Sponsa; in qua celebranda, color albus est adhibendus. *Halden loc. cit. §. Reliquae decem Missae.*

§. VII.

De ingressu ad Missam Votivam, & aliis usque ad Orationes.

XXXVIII. In omnibus Missis Votivis, quae non sunt de *Requiem*, dicitur Psalmus *Judica me Deus*, & terminatur cum *Gloria Patri*, tam ad Introitum, quam etiam in fine Psalmi *Lavabo*, etiam in Missis Votivis de *Passione*, vel de *Cruce*, vel aliis quibuscunque, quae dicuntur infra hebdomadam Passionis: & hoc deducitur ex Decreto à nobis supra allegato, & dato in nostro Indice sub *n. 440.* & in hoc etiam conveniunt omnes Sacrarum Rubricarum interpretes: quia, ut diximus, Psalmus *Judica*, & *Gloria Patri* ad Introitum, nec non ad finem Psalmi *Lavabo*, solum in Missis de tempore, hoc est illis, quae sunt de Dominica, aut Feria currente; non autem in Missis de Festis, aut Votivis, etiam si sint de Passione, tempore Passionis omittuntur.

Rursus in quacunque Missa Votiva tempore Paschali in fine Introitus, dicuntur duo *Alleluja*, & in fine Offertorii, & Communionis additur *Alleluja* ubi non habetur.

XXXIX. In Missis Votivis Privatis, et-

XXXVII. Etiam in Missa Votiva quae cantatur pro re gravi, debet ille color adhiberi, quo utimur in Festo, cujus Missa celebratur: & hoc constat ex Decreto, quod datur in nostro Indice sub *n. 431.* Ceterum, quamvis in Missis Votivis paramenta Celebrantis debeant esse convenientia Missis, quae celebrantur; nihilominus Altaris paramenta, debent correspondere Officio, quod recitatur in Choro; nisi forte Missa Votiva sit pro re gravi, & publica Ecclesiae causa, cum ea sollempniter celebretur: nam tunc, etiam Altaris paramenta, cum Missis convenire debent. *Castaldus lib. 2. sect. 6. cap. 4. num. 6. & Gerlacus Vinitor part. 1. tit. 18. in add. not. §. 1.*

iam tempore Paschali, vel infra Octavas, juxta Rubricam Missalis, hac *part. 1. tit. 8. n. 4.* etiam in Missa Votiva de Titulari, vel Patrono, juxta Decretum datum in nostro Indice sub *n. 323.* non est dicendus Hymnus Angelicus sive *Gloria in excelsis*, nisi fuerit Missa Votiva Angelorum: quo nomine veniunt etiam Missae propriae S. Michaelis, & S. Gabrielis &c. dicitur autem *Gloria* in Missis omnibus Votivis Angelorum: quia Angeli hunc Hymnum in medio pastorum cecinerunt; ut ait Durandus *lib. 5. cap. 13.*

Ita etiam idem Hymnus recitatur in Missa Votiva de B. V. M. in quolibet Sabbato, sicut diximus supra agendo de hujusmodi Missis Votivis B. M. V. & constat ex Decretis datis sub *n. 67.* & sub *n. 474.* & sub *n. 479.*

XL. Ita à praedicta regula excipiendae sunt Missae etiam Votivae Sollemnes, quae pro re gravi aut publica Ecclesiae causa cantantur: nam in his tam *Gloria*, quam *Credo* dicuntur: modo Missa Votiva non sit talis, quae debeat dici in paramentis violaceis: nam si talis Mis-

sa Votiva, etiam si Sollemnis, dicatur in violaceis paramentis, cujusmodi v. g. est illa, quæ inter Votivas tertii generis intitulatur pro quacunque necessitate; etiam in illa nec Gloria dicitur, nec Credo, nisi decantetur in Dominica; quia tunc ratione Dominicæ dicitur quidem Credo, non tamen Gloria in excelsis: uti habetur tum in propria Rubrica pro talibus Missis Votivis in fine Missalis præfixa; tum etiam in Rubrica generali Missalis in fine; nec non in Decretis datis in nostro Indice sub n. 57. & sub n. 431. Sic etiam in Missa Votiva de B. V. celebrata ob publicam causam, & ratione concursus, potest dici Gloria cum Credo, juxta Decretum datum in nostro Indice sub n. 328.

XLI. Denique quando dicitur Missa Vo-

tiva de aliquo Sancto eo die, quo idem obiit, vel quia Titulus est Altaris, de quo tamen non recitatur Officium, potest dici ejus Missa Votiva cum Gloria: ita colligitur ex Gavanto hac prima part. tit. 9. in Rubr. n. 16 lit. i §. In Missa de Sancto. Ita pariter docet Quarti part. 1. tit. 14. dub. 3. qui vocat hanc Missam Semifestivam: quia, ut bene nota Gavantus, est partim Votiva, & partim Festiva, sive mixta ex votivo, & festivo: ex votivo, quia discordat ab Officio; ex Festivo, quia eo die obiit Sanctus, de quo dicitur Missa. Prædictam sententiam tenent etiam A. naud part. 1. tit. 3. Lohner part. 4. tit. 2. §. 3. n. 1. Hagerer supra §. 3. & Mastrius Missa Votiva.

§. VIII.

De Orationibus dicendis in Missis Votivis.

XLII. In Missis Votivis Privatis secunda Oratio ordinariè est de eo, de quo fit Officium, sive illud sit Festum, sive Feria; tertia verò, quæ aliunde secundo loco diceretur in Missa correspondente Officio diei: & ut diximus supra, aliquando ratione alicujus Octavæ, vel Feriæ majoris, & Sancti Simplicis, possunt, & debent dici etiam quatuor, vel quinque Orationes, &c. Non est tamen necesse in Missa Votiva, sicut etiam in Missa de Semiduplici, vel de Simplici, dicere plures Collectas semper impares numero, puta tres, quinque, vel septem: & hoc constat ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 476. unde non admittitur Doctrina Hagerer *suprac. loc. §. 4.* & nonnullorum aliorum, qui pro certo supponunt, semper in Missa Votiva, vel de Semiduplici, & Simplici, dicendas esse Collectas impares numero.

Dixi regulariter loquendo, secundam Orationem in Missa Votiva dicendam esse de eo, de quo factum est Officium, sive illud sit Festum, sive sit Feria. Sed ab hac regula excipienda est Missa Votiva de SS. Petro, vel Pau-

lo Apostolis: tunc enim secunda Oratio dicitur de alterutro dictorum, juxta qualitatem Missæ, quæ dicitur; tertia verò de die, & Festo corrente, &c. Bisius *lit. O. n. 77. §. 1.* & Hagerer *lit. loc. §. 4. n. 2.*

XLIII. Quænam Orationes sint dicendæ in Missa Votiva de B. M. V. ne eadem immo liter repetantur, legantur ea, quæ supra diximus agendo de talibus Missis Votivis B. M. V. de qua cum possit pariter celebrari Missa Sollemnis pro gratiarum actione, nec non Votiva; in his dicendæ sunt Orationes eo modo, & numero, quæ dicuntur, quando pro gratiarum actione celebratur Missa de SS. Trinitate, vel de Spiritu Sancto.

Cæterum in illa regula generali supra tradita, quod tertia Oratio Missæ Votivæ Privatæ debeat esse, quæ secundo loco diceretur in Missa correspondente Officio diei currentis, hæc explicatur, quæ Orationes sint dicendæ in Missis Votivis, quæ dicuntur ab Adventu usque ad Nativitatem Domini, ab Octava Epiphaniæ usque ad Festum Purificationis B. M. V. a Festo

predicto Purificat. B. M. V. usque ad Dominicam Passionis, &c. unde ne in longum protrahamus sermonem, omittimus omnia ea, quae prolixè tradit Hagerer *loc. cit. à n. 3. usque ad n. 10.* qui semper discurrit cum falso supposito. quòd in Missis Votivis, sicut in aliis de Semiduplici, necessariò Orationes debeant semper esse numero disparas.

XLIV. Hoc unum tantum advertimus, quòd tempore Passionis, nempe à Dominica Passionis, &c. si dicatur Missa Votiva; tunc in ea, secunda Oratio erit de Feria; tertia verò *Ecclesie*, vel *pro Papa*: possunt enim absolute dici etiam eo tempore tres Orationes, aut plures, ut videbimus infra in Missis, quae non sunt de tempore Passionis, sed Votivae, vel de aliquo Festo Semiduplici: & in hoc convenit etiam Halden *loc. cit. §. Si tempore.*

Quamvis in Missa Privata Votiva, tres saltem debeant esse Orationes; in Missa tamen Votiva Sollemni, quae celebratur *pro re gravi*, vel *publica Ecclesia causa*, unica tantum Oratio est dicenda. Billus *supra cit. loc. §. 5.* Sed in Missa *pro gratiarum actione* ad-

ditur alia Oratio, ut supra etiam diximus, & ambae dicuntur sub unica conclusione. Observat Billus cum Guyeto *loc. cit.* quòd in Missis Sollemnibus *pro re gravi*, vel *pro publica Ecclesia causa*, à Rubrica non praecipitur Oratio de Officio diei: quia supponitur hanc Missam esse cantandam praeter Missam Conventualem, quae cantanda est de Officio diei. Ceterum si sola Missa *pro re gravi* cantaretur, satis probabiliter idem Guyetus Ceremoniali Monast. inhaerens *lib. 1. cap. 13. n. 8.* ait: quòd in dicta Missa Votiva *pro re gravi*, in dicto casu facienda esset Commemoratio diei currentis, & aliae Commemorationes, quae fierent in Festo Sollemni, nempe de Dominica, de Octava privilegiata, de Feria majori occurrente, &c. Billus supra. Sequitur etiam ex hoc, ut observat Billus ibidem, quòd in Missa Votiva, quae cantatur pro expositione, & repositione SS. Sacramenti in Oratione quadraginta Horarum; si cantetur sola Missa de eodem, & non cantetur alia Missa de Officio: tunc praeter Orationem Votivam de Sacramento, addenda esset Oratio de Officio illius diei currentis.

§. IX.

De Graduali, Tractu, & Credo dicendis, vel non dicendis in Missis Votivis.

XLV. Tempore Adventus, quando in Missis ferialibus omittitur *Alleluja* in Graduali cum suo versu; in Missis tamen Votivis quibuscunque, etiam in colore violaceo dictis, illud non omittitur. Gavantus *part. 4. tit. 17. n. 11.* Hagerer *supra §. 15. &c.* & Halden *loc. cit. nempe part. 3. tit. 7. de Missa Votiva pag. mibi 229.* Idem intellige, si extra Septuagesimam dicenda sint Missae Votivae diebus quatuor Temporum, & Vigiliarum, quae jejunantur: ita desumitur ex Gavanto, ex Hagerer *locis citatis*, & ex Halden *locis cit.* quia Missae Votivae non sunt Missae de tempore, & participant aliquid de Festis, quorum sunt Votivae: in his autem post Gavant, *Rubr. Miss.*

Graduale decet extra Septuagesimam audiri *Alleluja*, ad exprimendam aliqualem letitiam. Gavantus, & Halden *loc. cit.*

A Septuagesima usque ad Pascha in Votivis semper dicitur *Tractus*, etiam his diebus, quibus non dicitur in Missa Feriae. Lohner *part. 4. tit. 2. §. 3. n. 4.* & Hagerer *supra §. 5. n. 2.* Exemplum habetur in Missis Votivis B. M. V. quae positae sunt in fine Missalis.

Unde autem in Votivis *Alleluja*, cum suo versu, tempore Paschali, vel extra illud, *Tractus* in Septuagesima, in defectu desumendi sunt, tradit Gavantus *part. 4. tit. 17. Rubr. 1. n. 10.* Notat Halden *cit. loc.* quòd si Missa

O

Voti-

Votiva alicujus Sancti dicatur eo tempore, quo alioquin post Epistolam, seu Lectionem dicendum est in Missa *Graduale*, vel post *Graduale Tractus*, vel omisso *Graduali duo versus cum quatuor Alleluja*, & Missa illa *Votiva*, quæ dicenda est, horum aliquo careat; tunc *Graduale*, vel *Tractus*, vel *versus illi cum quatuor Alleluja* desumi pro ea debent de Communi illorum Sanctorum, de quibus Missa *Votiva* celebratur.

Ex eodem Halden *loc. cit.* habetur, quod si infra Octavam Paschæ pro *re gravi*, aut *publica Ecclesie causa* cantanda sit Missa Sollemnis, non est in ea dicendum *Graduale*, sed quatuor *Alleluja cum duobus versibus*: eò quod *Graduale* conveniat quidem Missis illius *Octave Paschalis*; non tamen Missæ *Votivæ Paschalis*, quæ infra illam dicitur. Hæc Halden ex Ruiz. & ex Gavanto, qui addit, neque in fine talis Missæ *Votivæ* dicendum esse ad *Ita Missa est duplex Alleluja*.

XLVI. Quoad Symbolum, sive *Credo*.

dicendum in Missis *Votivis*, certissimum est apud omnes, quod in Missis *Votivis Privatis* nunquam dicitur *Credo*, etiam si celebrentur infra aliquam Octavam: & patet hoc ex Rubrica Missalis, quæ habetur *part. 1. tit. 11.* In Missis vero *Votivis Sollemnibus pro re gravi*, vel pro *publica causa*, dicitur *Credo*, etiam si dicantur in paramentis violaceis, sed in Dominica: & hoc constat ex supradicta Rubrica. Potest etiam dici *Credo* in Missa Cantata de B. V. M. in die Dominico, ratione voti: ita ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 401. Sicetiam in Missa *Votiva* de eadem B. M. V. cantata ob publicam causam, vel ratione concursus, potest dici *Credo*: ita ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 328. Cæterum ex aliis Decretis datis in nostro Indice sub n. 323. & sub n. 470. nec non sub n. 474. & denique sub n. 479. constat, quod in aliis casibus particularibus nunquam potest dici *Credo* in Missis *Privatis* *Votivis*,

§. X.

De Præfationibus, & reliquis Missæ *Votivæ* partibus.

XLVII. In Missis *Votivis*, tam *Privatis*, quam sollemniter cantatis pro *re gravi*, & *publica causa*, quæ propriam habent Præfationem, dicitur semper propria Præfatio: si vero non habeant Præfationem propriam, dicitur Præfatio Communis, vel de tempore, vel de Octava, infra quam contigerit Missas *Votivas* celebrari: ita colligitur ex Rubrica *IV. tit. 11.* hujus primæ partis. Verum Pisart, in libello, cui titulus: *Ceremonia Ecclesie certis quibusdam diebus &c. pag. mibi 12.* & Halden *part. 3. tit. 7. de missis votivis pag. mibi 230.* excipiunt ab hac regula Missas *Votivas*, quæ dicuntur infra Octavam *Nativ. Domini*: nam juxta ipsos infra hanc Octavam in Missis etiam *Votivis* Rubricæ non permittunt aliam dici Præfationem, nisi de *Nativitate Domini*, cum ejusdem Com-

municantes. Sed quia in Decreto edito die 21. *Septembris, Anno 1706.* & dato in nostro Indice sub num. 603. & ex alio approbato Clemente XI, dato in nostro Indice sub n. 628. *Sacra Rituum Congregatio* statuit, quod -- Infra Octavam *Nativitatis Domini* prohibentur Missæ *Votivæ Privatæ*, & pro *Defunctis*. Ideo certissime hæc opinio non habet amplius locum in Missis *Privatis* *Votivis* infra eandem Octavam: in Missis vero *Votivis* sollemniter pro *re gravi*, infra eandem Octavam celebrandis, dicenda est Præfatio juxta cit. Rubricam generalem 12. *no. 4.* Hinc fit, quod etiam in dicta Octava, inhaerendo tali Rubricæ, si cantetur Missa *Votiva Sollemnis pro re gravi &c.* quæ habeat propriam Præfationem, non est dicenda Præfatio *Nativitatis*, sed Præfatio propria dictæ Missæ.

Missæ Votivæ; quæ tamen non excludit *Communicantes de Nativitate*; ut patet ex Decreto edito 28. Augusti 1627. & dato in nostro Indice sub n. 216. Hanc nostram sententiam tenet etiam Hagerer pag. mihi 219. allegans supradicta Decreta; & Johannes Bapt. Pittonus in Collectione Decis. ad Sacros Ritus pag. 427. de qua re vide etiam quæ dicemus infra part. 4. tit. 3. in notis Observat. n. 15.

Et reverà hoc etiam evenit, & admittitur ab omnibus, in Missis Votivis habentibus propriam Præfationem, si dicantur infra Octavam Ascensionis, quæ habet propriam Præfationem, & propriam *Communicantes*; nam in dicto casu, in Missa illa Votiva, dicitur Præfatio propria illius Missæ Votivæ; *Communicantes* verò dicitur de Ascensione, etiam in casu, quo nulla fuerit facta Commemoratio de Octava Ascensionis: adeoque datur casus, in quo separari debet *Communicantes à sua Præfatione*. Id quod contingit in aliis casibus, v.g. in Festo SS. Philippi, & Jacobi, & in Festo Inventionis S. Crucis, si occurrant infra Octavam Ascensionis, ut dicemus suo loco: & hoc est etiam juxta Decretum quòd emanavit die 16. Junii 1683. in una *Gravaten*. & datum in nostra Appendice ad Indicem Decretorum sub n. 727.

In Missis autem Votivis, quæ propriam Præfationem non habent, tunc dicitur Præfatio de tempore, nempe vel Quadragesimali, vel Passionis, vel Paschali: nam extra hæc tempora dicenda est Præfatio Communis, sive ultima ut in ordine Missæ, nisi occurrat aliqua Octava. Nam si Missa aliqua Votiva, non habens propriam Præfationem, quocumque tempore dicatur infra aliquam Octavam, tunc Præfatio etiam Missæ Votivæ infra illam Octavam dictæ, dicenda est de Octava: & hoc colligitur & ex Rubrica generalis tit. 12. n. 4. hujus primæ partis; nec non ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 628.

Quòd si Festum, cujus Octava celebratur, habeat insuper propriam *Communicantes*, vel etiam propriam *Hanc igitur*; etiam hæc dicenda erunt in eadem Missa Votiva infra illam Octavam dicta: & hoc colligitur ex superius dictis. Excipiendæ sunt ab hac regula Missæ de *Requiem*: nam in Missis Defunctorum non dicitur alia Præfatio, quàm Communis, sive ultima; nec aliud *Communicantes*, aut *Hanc igitur*, quàm Commune, ut est certum apud omnes.

XLVIII. Qui tamen in Sabbato recitat Officium de B. V. si celebret Missam Votivam de aliquo Sancto, non debet dicere, ut diximus, *Gloria in excelsis*, sed neque Præfationem de B. V. quamvis de ea Commemorationem facere debeat: idque constat ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 475. Ita pariter, quando fit per Annum à privilegiatis Officium de Conceptione Immaculata, vel etiam Sanctæ Mariæ in Sabbato, ut diximus, vel de Sanctissimo Sacramento; si dicatur Missa Votiva non habens Præfationem propriam, Præfatio talis Missæ debet esse de Communi, vel de tempore; ut supra, nempe Quadragesimali, vel Paschali &c. ita pariter colligitur ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 608.

XLIX. In Missa Votiva de Spiritu Sancto, quæ habet Præfationem propriam, omitterenda sunt in tali Præfatione, ut diximus etiam supra, illa verba *hodierna die*; cum hæc non congruant extra Octavam Pentecostes.

L. Expleto Canone, & aliis omnibus usque ad Communionem, ea peracta, etiam in Missis Votivis dicitur *Communio*, cui tempore Paschali additur *Alleluja*. Dicuntur præterea *Orationes post Communionem* eodem modo, & ordine, ut in principio Missæ, & repetito *Dominus Vobiscum*, in Missis Privatæ Votivis semper dicitur *Benedicamus Domino*; quia regulariter in iis non dicitur *Gloria in excelsis*. Excipiendæ itaque sunt ab hac regula Missæ illæ Vo-

tivæ, nempe *Angelorum* quotidie, *B. M. V. in Sabbato* tantum, in quibus dicitur *Gloria in excelsis*: quia in his repetito *Domini vobiscum*, dicitur *Ite Missa est*, non verò *Benedicamus Domino*. Uno verbo, semper ac in *Votivis* dicitur *Gloria in excelsis*, sive *Privatis*, sive *Sollemnibus*, correspon-

dere debet *Ite Missa est*, non verò *Benedicamus Domino*.

LI. Quoad ultimum Evangelium omnium Missarum *Votivarum* tam *Privatarum* quam *Sollemnium*, semper dicitur Evangelium *S. Johannis, In principio erat Verbum*, & hæc colliguntur ex *Rubrica tit. 13. prima part.*

§. XI.

De Missa *Votiva Sollemni*.

LII. Sæpius memoravimus supra *Missas* *Votivas Sollemnes*, quæ aliquando dicuntur etiam in diebus *Duplicibus*, vel *Festivis*; sed tantum pro re gravi, vel pro publica *Ecclesiæ* causa. Quid autem sub verbis *pro re gravi* intelligendum sit, colligi potest ex *Decreto* vulgato die 19 *Maji* 1607. dato in nostro *Indice* sub n. 58. videlicet -- Res gravis pro licita *Votiva Sollemnis* decantatione ea est, pro qua convenit *Clerus* cum *Episcopo*, vel apud *Regulares* in eorum comitiis generalibus, seu provincialibus, cum cantatur *Missæ* pro re eorundem *judicio* gravi -- In prædicto *Decreto*, verba illa, *pro qua convenit totus Clerus cum Episcopo*, subintelligenda sunt, ubi hic reperitur; ut notat *Hagerer loc. cit.* in additione pro *Missis* *Votivis Sollemnibus*. *Causa* autem publica, qua interveniente potest cantari *Missæ* *Sollemnis* *Votiva*, apud *Lohner part. 4. tit. 2. §. 1. n. 7.* vocatur ea, pro qua pariter totus *Clerus* cum *Episcopo* (iterum intellige, ubi reperitur) convenire solet, quales sunt: si votum, pro malo gravi avertendo factum, sit exsolvendum; aut gratiæ pro accepto aliquo magno beneficio *sollemniter* sint agendæ; aut cum *precatio* *quadraginta* *Horarum* instituta sit: item si pro acquirendo gravi, & publico beneficio, vel avertendo malo, quod rationabiliter timetur, supplicetur. Ex quibus colligitur, non quamlibet causam gravem, vel publicam sufficere ad hoc, ut *Missæ* *Vo-*

tiva Sollemnis cum *Gloria*, & *Credo* dici possit; sed eam, quæ concernit, vel per se vel per accidens notabiliter *Communitatem* vel saltem notabilem ejus partem; item notabilem, & præcipuam quamdam familiam, ex cujus conservatione *Communitati* publicæ multum utilitatis accidere potest; item ex conservatione personæ *Regis*, *Principis*, aut etiam *Filii* *unigeniti* *familie* illustri: quia ejusmodi casus concernunt totam *Communitatem*. Hæc omnia ita collecta tradit pariter *Hagerer loc. cit. num. 2.*

LIII. Non sufficere autem pro re gravi, & multo minus pro publica *Ecclesiæ* causâ professionem alicujus *Religiosi*, vel *Religiosæ*, jam diximus supra: & colligitur ex *Decreto* ibi citato, nempe dato in nostro *Indice* sub n. 462. Sed quod ait *Gavanus tit. 8. lit. b.* & quod traditur in *Decreto* dato in nostro *Indice* sub n. 58. eam rem dici gravem, pro qua, ut diximus, convenit *Clerus* cum *Episcopo* quæ verba non sic accipienda sunt, quasi ipse conventus *Cleri* cum *Episcopo* faciat esse rem gravem; sed quod signum sit, ex quo arguitur esse talem. Caterum quamvis posset argui esse necessitas privata, & singularis de re gravi; haud tamen pro ea convenire solet *Clerus* cum *Episcopo*, ut pro publica: ideoque *Rubrica* utrumque simul junxit, dicendo: *Pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa*; quod & *Rodericus tom. 1. quest. 43. artic. 15.* sic subus exponit: *Quando, inquit, sit aliqua pro: essio, qua nunquam fit nisi pro re gravi;*

vi; vel quando aliqua Missa dicuntur in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, & Regularibus, vel Parochialibus, pro salute Principis, vel totius Republicae; vel pro aliqua intentione temporali bonum commune immediate concernente; vel quando fit in gratiarum actionem pro aliqua re gravi petita, & obtenta, veluti pro victoria parva, &c. Haec collegimus ex Guyeto lib. 4. cap. 2. quest. 4.

LIV. Praedictae Missae Votivae Sollemnes pro re gravi, vel publica causa dici possunt in omnibus Festis, etiam Duplicibus, dummodo non sint primae Classis: ita Gavantus hoc tit. 4. lit. o. quem sequitur Diana, Lohner part. 4. tit. 2. §. 1. n. 7. Arnaud part. 1. tit. 4. n. 13. Quapropter cum excipiantur solum Festa primae Classis, sequitur juxta hos Autores, quod dictae Missae possunt celebrari etiam in Dominicis privilegiatis, dummodo non sint primae Classis. E contra Missae Votivae Sollemnes pro causa gravi non possunt dici Feria 4. Cinerum, Dominica prima Quadragesimae, Passionis,

Palmarum cum tota hebdomada Sancta; in Dominica Resurrectionis, & Pentecostes cum seqq. duobus diebus; in Dominica in Albis, in Dominica Sanctissimae Trinitatis, in Dominica prima Adventus: quia praefatae Feriae, & Dominicae sunt primae Classis. Haec colliguntur ex Quarti part. 1. tit. 4. §. nota 2. & ex Fagioli in Calendario perpetuo Rationali in adnotat. in Mense Februarii n. 13. & ex Hagerer supra §. 4. vide tamen quae diximus supra §. 2. in fine. Praedictae autem Missae Sollemnes Votivae pro re gravi, vel publica Eccl. causa, quando celebrantur, debent cantari regulariter post Nonam. Gavant. hoc tit. lit. n. in fine; & tit. 15. de hora canendo Missam. n. 5. Multa alia, quae spectant ad hanc Missam Sollemnem Votivam pro re gravi, nempe quot Orationes in ea dicendae sint; utrum possint suffragari pro Missa Conventuali; quando non possit dici Gloria in excelsis, & Credo, sparsim à nobis supra satis superque tradita sunt.

Novae Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. V. De Missis Defunctorum.

I. Rubr. n. 1. pag. 8. & Gavant. pag. 9. col. 1. lit. q. Prima die &c.) Agitur in hoc titulo de Missis Defunctorum, postquam in praecedenti de Missis Votivis sermo habitus fuit. De veteri consuetudine dicendi Missas pro Mortuis, eruditè disserit juxta morem suum Joseph Vicecomes volum. 1. de Ritibus Missae lib. 4. cap. 2. in quo ostendit, praedictam consuetudinem, usque ab Apostolicis temporibus ductam esse. Cap. vero sequenti auctoritatibus antiquorum Patrum comprobat Missas oblatas fuisse pro pluribus, sive omnibus Defunctis; & capitibus seqq. nempe 7. discurrit de Missa pro Mortuis die obitus celebranda, antequam quis sepulturae mandetur: cap. vero 8. sermonem habet de Missa pro Mortuis, 3. die post obitum in Ecclesia olim frequentatissima; hujusque

etiam causam, & originem demonstrat; & cap. 9. progreditur similiter ad ostendendam originem, & causas celebrandi Missas pro Mortuis die 7. ab alicujus obitu; & cap. 11. eodem modo eruditè tractat de Missis Mortuorum die 30. ab eorum obitu celebrandis. Cap. vero 13. ostendit antiquitatem, & causas Missarum celebrandarum pro Mortuis in Anniversario eorum die: quapropter, qui curiositati satisfacere desiderat, evolvere poterit ea, quae praefatus Sapientissimus Auctor ibidem tradidit; nec non ea quae edidit circa eandem materiam Gracolas in tom. 1. antiqui Sacramentarii Ecclesiae à pag. 492. usque ad pag. 538.

II. Gavant. pag. 9. col. 2. lit. x. Omni tempore cadavere praesente, &c.) Asserit hoc loco Gavantus, cadavere praesente omni tempore posse